

kuifje

Nr 32
43e jaargang
2-8-88

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT

een kort verhaal
Julie, Klaartje en Cécile
STER GEZOCHT

De Jonge Reinout
HET VERVLOEKTE WOUD

-DI SANO-

40 F — NEDERLAND f 2,65

+ ARTIKEL:
Een uitzonderlijk beroep: RESTAURATOR

Wil je wat weten of zo maar een briefje schrijven voor onze rubriek brievenpost, stuur dat dan naar:
Voor Nederland: Redaktie Kuifje, Postbus 341, 2100 AH Heemstede.
Voor België: Redaktie Kuifje, P.H. Spaaklaan 11, 1070 Brussel.
Als je brief in de rubriek brievenpost wordt geplaatst, krijg je een gratis stripalbum van Dommel toegestuurd!

Móóóóóóóóói!

Beste Kuifje-redaktie. Ik wil u heel hartelijk bedanken voor de 95 cm lange-Dommelpop die ik heb gewonnen met de Dommelprijsvraag in nr. 15. Hij is fantastisch! En móóóói! We zijn helemaal weg van hem (mijn ouders, mijn zus en ik natuurlijk). Trouwens die special over Dommel was erg leuk net als die over Thorgal!
Ikzelf vond wel dat Kuifje de laatste tijd achteruit ging; Bv. 'Van alles was' weg, te veel dossiers, geen extra lange verhalen meer en Kuifje is dunner geworden. Maar wanneer ik dit schrijf (nr 25) vind ik Kuifje weer goed. Weer een brievenrubriek (hoewel van alles wat, beter was). Goede vervolgverhalen: William Hazehart, Rik Ringers, het Graf van Antiochus (tekeningen kunnen beter, ik neem aan dat Ludij Sels een nieuwkomer is, maar goed verhaal), Chick Bill. Maar waarom in vredesnaam een verhaal van Suske en Wiske? U heeft zelf een keer toen er naar gevraagd werd gezegd dat zó'n strip niet in Kuifje hoorde. Verder vind ik Gord tegenvallen, maar daar staan de verhalen van Lou Smog, Max en Cati en het verhaal over P.S.V. tegenover. (Komen er nog meer voetbalclubs?). Nou heb ik nog wat vragen: 1. Wanneer komen terug? a. Aria, b. Thorgal, c. Jugurtha, d. Ivor en e. Letsre Cockneij. 2. Wanneer komt de Hitparade? 3. Komt 'Van alles wat' nog terug? Zo dat was 't, de HARTELIJKE GROETEN en VEEL GELUK met uw weekblad!

Steven Dijkstra,
Maassluis,
Nederland.

Hé, die Steven, dank voor je dank voor de 95 cm lange Dommel, waar jullie thuis allemaal zo van houden, maar onzin natuurlijk je had 'm gewoon verdiend! We zijn allemaal blij dat je Kuifje weer goed vindt. Het is toch allemaal een beetje zoeken, zoals je al een aantal keren uit Kuifje hebt kunnen opmaken! Suske en Wiske beleefden al eerder hun avonturen in 'Kuifje'. Willy Vandersteen maakte zelfs naar onze bescheiden mening zijn beste S & W-verhalen in de jaren vijftig: De Tartaarse Helm, De Bronzen Sleutel, Het Geheim van de Gladiatoren, De Schat van Beersel, De Gezanten van Mars en De groene Splinter' en het Spaanse Spook (1952/ 1957). Misschien wordt de combinatie tussen beide 'stripfiguren' ook nu weer een hoogtepunt, wacht maar af! Het is de bedoeling regelmatig aandacht aan sport (zeker ook voetbal) en popmuziek te besteden, zoals je al hebt kunnen ervaren de laatste weken. We zijn dan ook blij met je positieve reactie daarop. Thorgal zul je rond de tijd dat deze brief in KF verschijnt aantreffen, voor Ivor ziet het er wat somberder uit en Jugurtha en Lester Cockneij komen zeker voorlopig niet! Nieuws over de Hitparade kun je in vorige Kuifjes lezen. 'Van alles wat' komt niet terug, er voor in de plaats is Brievenpost gekomen, waarin 'Varia' is opgenomen, dus eigenlijk hetzelfde als V.A.W.
Tot dusver krijgen we echter steeds zoveel brieven binnen, dat we daar de voorkeur aan gaven. Dat zal beslist wel weer anders worden!
Een poot van een 182 cm lange Dommel!

Vooruit met de geit
Hoi, Kuifje-redaktie, jullie blad las ik al twee jaar, en dit is maar de eerste keer dat ik jullie schrijf, ik vind jullie blad zeer goed en hoop het te kunnen lezen tot mijn 77-ste jaar, ook aan alle schrijvers en tekenaars een dikke pluim, want geloof me maar strips maken is geen makkie.
Gelieve mij een Lombardcatalogus te sturen. Maar VOORUIT MET DE GEIT zegt men wel, hier zijn dan de vraagjes:
1. Hoe komt het dat Macherot, Chlorophyl heeft overgelaten aan Bom en de Groot? Macherot deed het toch veel beter? 2. Wanneer stormen de extra-lange verhalen terug binnen? 3. Komen er nog verhalen van 'Pokervrouw' of staat er een punt achter deze serie? 4. Onlangs stond er in de krant dat Thorgal niet meer door Van Hamme geschreven zou worden, is dat zo? Hier volgt mijn striptoptien:
1. Sammy, 2. Simon van de Rivier, 3. Thorgal, 4. Sneeuw, 5. Gord, onlangs teruggekomen: keigoed, 6. Cranach van Morganloup, 7. Ian Kaledine, 8. Aria, 9. Ivor, 10. Rik Ringers en Bob Morane.

Jeroen van Hout
Gent
België

Tjee, Jeroen, wij hopen 'Kuifje' tot ons zevenenzeventigste jaar voor je te kunnen maken, maar dat zal wel niet lukken, troost je! De pluimen hebben we uitgedeeld, al maakten de 12 kalkoenen die we er voor nodig hadden wel enig bezwaar! De catalogus zul je inmiddels ontvangen hebben. Dan vooruit met de geit: 1. Macherot heeft gewoon andere zaken aan 't hoofd. 2. Er komen geen extra-lange-verhalen-stormen meer voorlopig, misschien dat er tussen de najaarstormen nog wat zit? 3. Pokervrouw is op valsspelen betrapt en is met pek en veren afgevoerd; dat lijkt definitief! 4. Je moet je niet door die krantenjongens in de maling laten nemen, die moeten ook hun brood verdienen en schrijven dan maar wat! Van Hamme blijft Thorgal schrijven OZO!
Dank voor je brief en Toptien, Dommel,c.s!

Fel achteruit!

Geachte redaktie, ik wil jullie erop wijzen, dat het fel achteruit gaat met Kuifje... ik neem dit blad nu al 10 jaar, maar nu begint het af te zwakken en ik ben van plan het af te zeggen als het nog lang zo doorgaat! Ik kan aannemen dat jullie er financieel niet goed bijzitten, maar dat is geen reden om er Amerikaanse Strips (Garfield, Snoopy) in te zetten. Je hebt toch genoeg Belgische striptekenaars. En Suske en Wiske hoort niet in Kuifje, ze zijn goed voor in een krant of een tijdschrift, maar niet voor in een bekend stripblad. Als jullie het terug beter gaan aanpakken, zal ik Kuifje blijven lezen, dat beloof ik!

Roy 66
(aan de postzegel te zien:
België)

Beste Roy 66, door je laatste opmerking die we niet mochten publiceren ('Je moet niet altijd het goede in je blad zetten, een beetje kritiek mag ook'), sta je er nu dus wèl in hè, we zijn niet zo bang uitgevallen hoor! En in alle kritiek zit wel iets waars natuurlijk of de brievenschrijver zou knettergek moeten zijn en dat gebeurt ons toch n iet zo veel! Over de financiën hoef je je geen zorgen te maken: onze hoofdredakteur rijdt nog steeds in een rode Mercedes met autotelefoon, dat zit dus wel goed! Je doet net of Amerikaanse strips minderwaardig zijn, maar dat is natuurlijk onzin. Smaken verschillen, maar zeker Snoopy is natuurlijk vaak een prima strip! Hooguit kan de vertaling soms nogal 'moeilijk' zijn! Over Suske en Wiske hadden we het al eerder (zie boven). Bovendien worden die nu juist weer door Belgische tekenaars vervaardigd! Hoe moet dat nou allemaal? Wij proberen hoe dan ook 'fel vooruit' te gaan Roy (ben je soms familie van Route 66?).
Overigens: als je je adres doorgeeft aan ons, krijg je ook voor je wat chagrijnig brief, een album toegestuurd, dat beloven wij!

De jonge Reinout

HET VERVLOEKTE WOUD

NIET ZO TREUZELEN, MUSS! ALS WE ZO VOORT-SUKKELEN BEREIKEN WE MIJN OOM OP MALEMOORT NOOIT! JE WEET HOE IK POPEL OM EINDE-LIJK UIT ZIJN HANDEN MIJN EERSTE WAPENRUSTING TE ONTVANGEN.

WE HEBBEN NOG MAAR TWEE MIJL AFGELEGD EN NU VOEL IK MIJN RUG AL! IK BEN EEN KASTEEL BEWONER, GEEN REIZIGER! LAAT ME TERUG-GAAN NAAR KOETERWAAL!

ALS BOMBAERT EN DE HELFT VAN HET GARNI-ZOEN NIET MET KOORTS IN BED LAGEN, HAD JE ER ZEKER VAN KUNNEN ZIJN DAT IK EEN ANDERE REISGEZEL HAD GEKOZEN!

IK HEB TOEVALLIG AANLEG VOOR HET WERKEN MET GENEES-KRACHTIGE KRUIDEN... IK BEN DUS VEEL ONMISBAARDER BIJ HEN OP HET KASTEEL!

...VREEMD! TOT NU TOE KENDE IK OP DAT TERREIN ALLEEN JOUW TALENTEN VOOR HET GENEZEN VAN HONGER!

SLA OM

De jonge Reinout

WEINIGEN HEBBEN DE WAARSCHUWING GETROTSEERD, MAAR GEEN VAN HEN HEEFT KUNNEN NAVERTELLEN WAT VOOR GRUWELEN ER IN HET VERVLOEKTE WOUD SCHUILEN. ALLEN HEBBEN HET LEVEN GELATEN.

LATEN WE EEN ANDERE WEG NEMEN! DIE AARDIGE OUDE DAME HEEFT GELIJK!

AL ZOU DEZE WEG NAAR DE HEL LEIDEN, IK GA VERDER, ONGEACHT...

...WAT ZIJ ERVAN...??

ZE... ZE IS VERDWENEN! HET IS EEN BOZE FEE! DAT ZAG IK METEEN!

HM... DAARNET WAS HET NOG EEN "AARDIGE OUDE DAME". MAAR GENOEG GEBABBELD, WE RIJDEN DOOR, ANDERS MOETEN WE VANNACHT IN DE OPEN LUCHT SLAPEN!

IN DIT VERLATEN WOUD MOETEN WILDE DIEREN ZIJN, MUSKIETEN, BANDIETEN, DEMONEN...

WAT HEET VERLATEN!

EN WAT DE OPEN LUCHT BETREFT: "DIE IS NIET EENS TE ZIEN"!

HOEEEEEHOEEEEEEEEEEEEEEEE

DAAR! WOLVEN!

DAT DACHT IK AL.

EN NOU ZIJN WE NOG VERDWAALD OOK! WE RIJDEN IN EEN RONDJE! WE GAAN ONZE DOOD TEGEMOET! IK BEN TROUWENS AL VOOR DRIEKWART DOOD!

DAN HEB JE NIET VEEL MEER TE VERLIEZEN...

PCHIUUT!

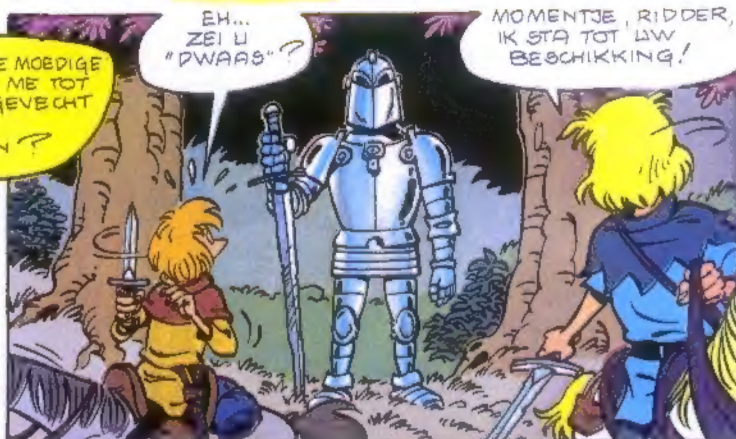
BRUNO DISANO
J.-C. SMIT LE BENEDICTE

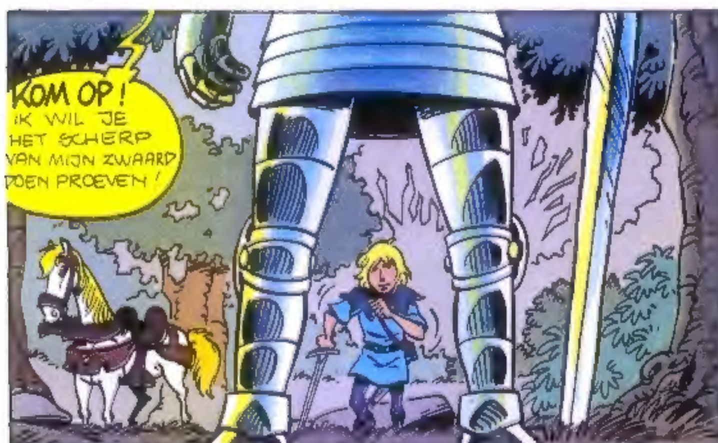

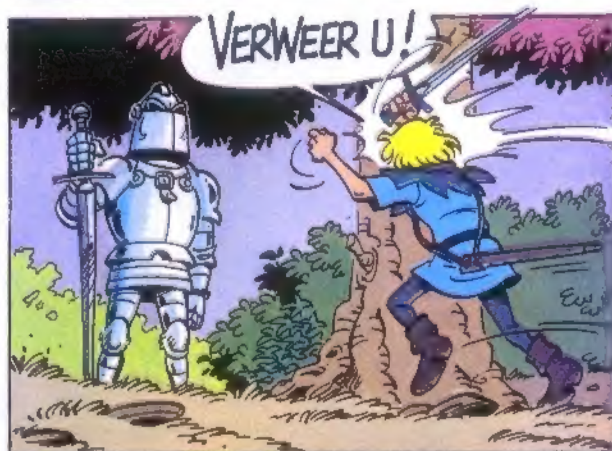

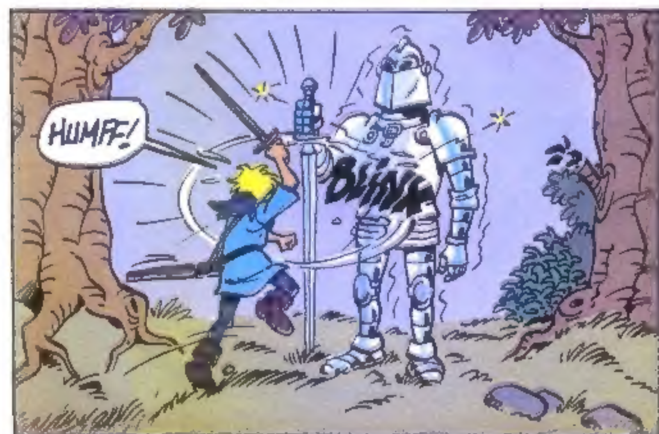

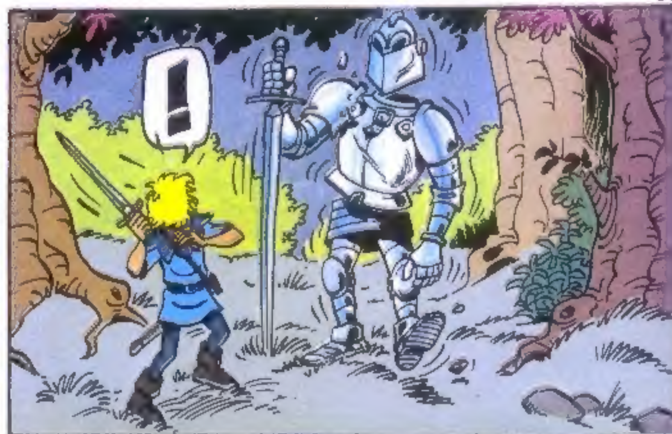

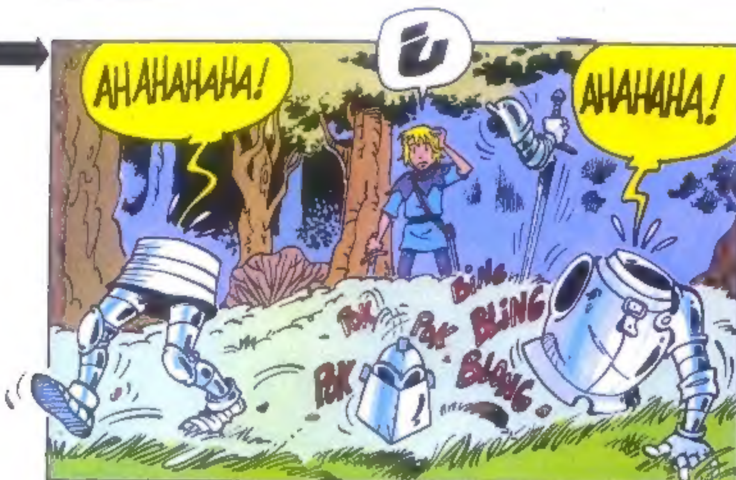

SLA OM

De jonge Reinout

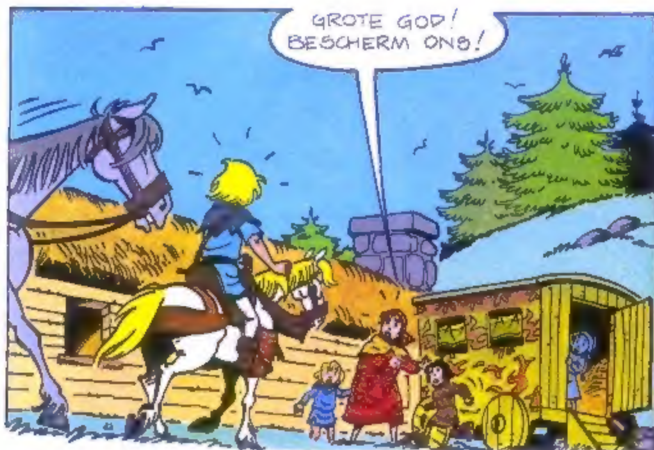

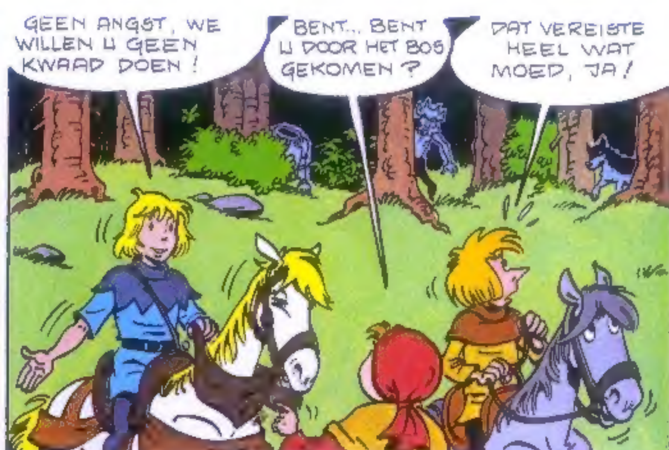

B. DISANG -
TEKST: SMIT LE BÉNÉDICTE - 87.

Einde

ARIA

MICHEL WEYLAND

OEPS!... DAAR BEN JE MOOI AAN ONTSNAPT, WAAGHALS! ALS DAT TOUW HIER NIET HAD GELEGEN HADDEN DE SOLDATEN KORTE METTEN MET JE GEMAAKT...

ORQUEROLLES WORDT GETEISTERD DOOR TWEE PLAGEN: BANDIETEN DIE AANGETROKKEN WORDEN DOOR ONZE RIJKDOM EN SOLDATEN DIE VERZOT ZIJN OP LEUKE MEISJES!

JE VERGEET EEN DERDE PLAAG...

?!

DE NAK DIE JIJ OVERVLOEDIG SCHENKT IN JE HERBERG! IK HEB GEZWOREN HET NOOIT MEER TE DRINKEN!

IK SNAP HET! ZE HEBBEN JE WAT OVER DE NAK VERTELD EN JIJ GELOOFT HET!

EEN VRAAG, ANNEGLIA: DRINK JIJ ERVAN? GEEF EERLIJK ANTWOORD, DRINK JIJ ERVAN?

...NEE...

EN JE MAN?

OOK NIET... EN GA NU! BEMOEI JE NIET MET ONZE ZAKEN! VERLAAT DEZE STAD!

!

MOOOOAAH

SAMENVATTING: Aria en de dienster proberen de arena langs het dak te bereiken. Maar Aria glijdt uit en belandt tussen zieke mensen. Is de Nak verantwoordelijk voor dit? Aria moet vluchten...

IK BLIJF HIER ZOLANG DAT ONGELUKKIGE BEEST GEVANGEN WORDT GEHOUDEN! DUS ALS JE ME ZO SNEL MOGELIJK KWIJT WILT, BRENG ME DAN NAAR DE ARENA... DE REST IS MIJN ZAAK!

AL GOED, AL GOED...

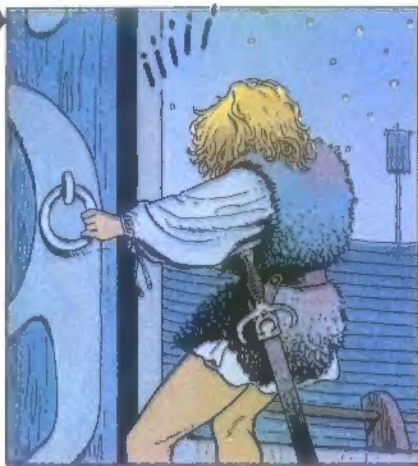
HET DIER IS DAAR... GA DOOR DAT RAAMPJE EN DAN NAAR BENEDEN ... VAARWEL!

MOOAAAAH

SLA OM

ARIA

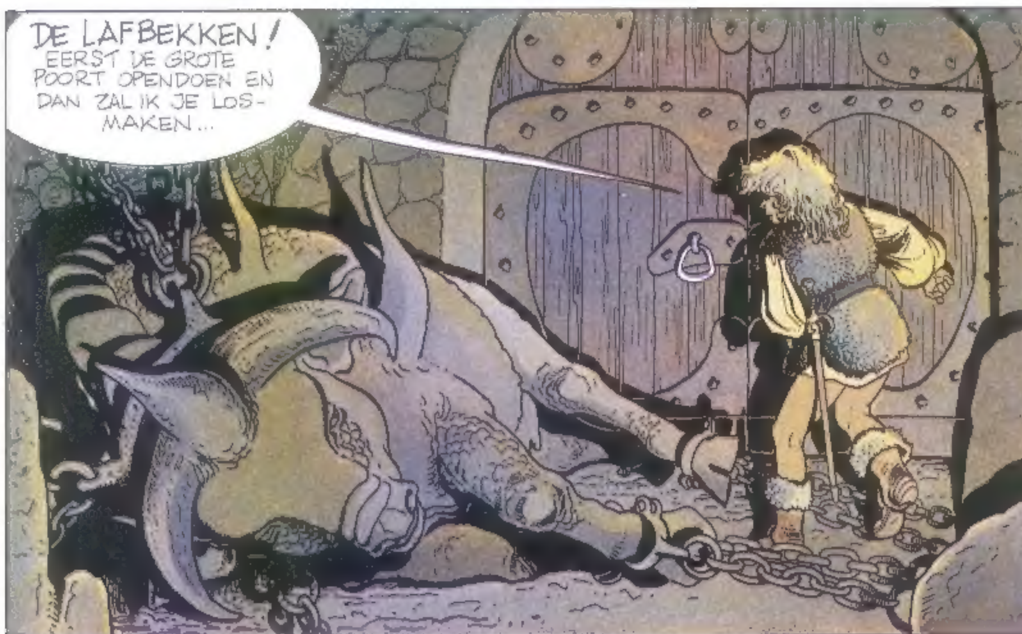

DE LAFBEKKEN! EERST DE GROTE POORT OPENDOEN EN DAN ZAL IK JE LOS-MAKEN...

HMMPF... GRRMH... RRRFF...

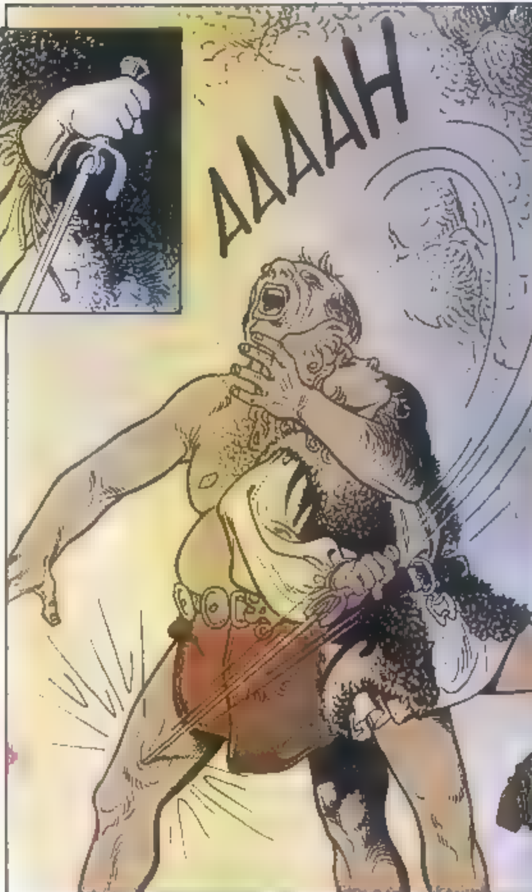

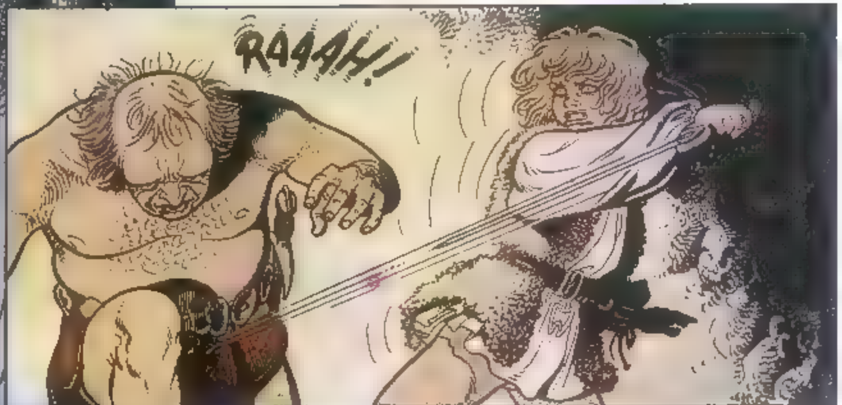

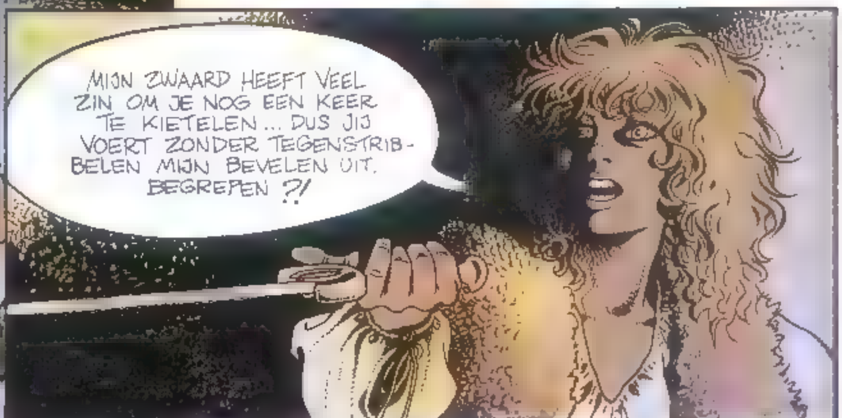

wordt vervolgd

CAN'T BUY ME LOVE

Hoewel de titel ontleend is aan een nummer van de Beatles, heeft de film — die geschreven werd door Michael Swerdlick en geregisseerd door Steve Rash — er verder niets mee [illegible] maken. Het uitgangspunt was iets dat de scenarioschrijver enkele jaren geleden overkwam: «Het was in de tijd dat ik nog maar net in Hollywood was. I[illegible] werkte als secretaris bij een impressario. Ik was niet meer dan een heel ondergeschikte werknemer met wie niemand zich bemoeide. Mijn baas wist ternauwernood dat ik bestond! Bij toeval ging ik op een avond in gezelschap van een beeldschone mannequin naar een receptie. Daar was de hele chic van Los Angeles vertegenwoordigd. Iedereen die me overdag volslagen negeerde, begon me meteen met de grootste zorg te omringen. Opeens was ik hun beste vriend geworden! En dat allemaal omdat ik een mooi meisje bij me had, met wie ze graag kennis wilden maken. Dat was een geduchte les voor me»... En tegelijk het idee voor een scenario.

Zoals veel jonge mensen wil Ronald Miller indruk maken op het lyceum waar hij zit. Het lijkt een onbereikbare droom, maar hij i[illegible] bereid tot alle mogelijke concessies om bovenaan de maatschappelijke ladder [illegible] komen. Vandaar dat hij hardnekkig aan een plan werkt in de hoop vrienden en relaties in de hoogste kringen op te doen. Hij [illegible] er van overtuigd dat het belangrijker is hoe [illegible] er uitziet dan wie je bent en hij maakt een ongebruikelijke afspraak

met de gevierde Cindy Mancini, een oogverblindende schoonheid over wie iedereen het heeft. Tegen betaling zal ze de rol van Ronalds vriendinnetje spelen... De opzet slaagt volledig. De onbeduidende Ronald staat meteen in het middelpunt van de belangstelling en blijkt de populairste bink van het lyceum te zijn! Hij moet niet alleen aan geld zien te komen om nieuwe optredens van Cindy te bekostigen, maar ook ■ hij verplicht zich een nieuwe persoonlijkheid aan te meten, die strookt met zijn pas verworven reputatie van rokkenjager. Hij is zo druk bezig de schijn op te houden, dat hij niet in de gaten heeft dat de mooie Cindy werkelijk verliefd op hem geworden is...

Zoals in de jaren veertig

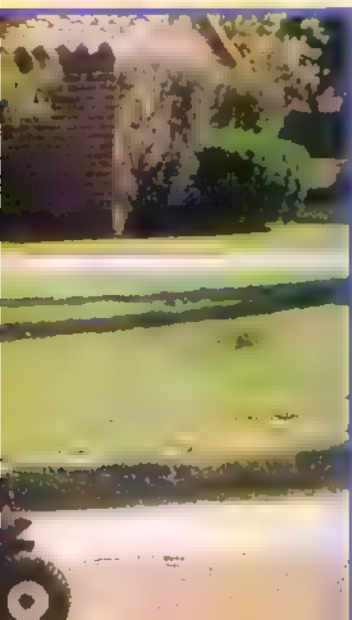
Meesters van de Amerikaanse Hollywood-komedie zoals Ernst Lubitch en Frank Capra hadden een dergelijk gegeven prachtig kunnen uitwerken. Gelukkig kennen de producenten van de film hun klassieken en ze hebben hun best gedaan deze rijke traditie voort te zetten. «Toen we twee jonge akteurs voor de hoofdrollen zochten, probeerden we vooral die magische wisselwerking van liefde en haat te vinden, waarop de subtiele komedies waren gebaseerd die aan het einde van de jaren veertig in Hollywood werden gemaakt. Ronald en Cindy zijn twee mensen die in alles van elkaar verschillen en die door ongewone omstandigheden bij elkaar werden gebracht. In het begin vinden ze elkaar maar niets. Ze maken zelfs ruzie! Maar al gauw is te merken dat ze onweerstaanbaar tot elkaar aangetrokken worden.» En regisseur Steve Rash voegt daar aan toe: «Ik ben zelf de vader van zo'n puber. Ik vind het bijzonder boeiend een dergelijk, vaak misbruikt thema te behandelen: de spanning waaronder jonge mensen leven. Maar het is niet alleen een probleem van jongeren. Ook veel volwassenen worden geobsedeerd door die hang naar populariteit en roem.» Een verschijnsel dat je met name bij de meelopers in de show-business inderdaad vaak tegenkomt...

Een groot deel van de film werd opgenomen op het lyceum van Tucson, tijdens het schooljaar. Tussen de lessen door speelden de leerlingen zichzelf!

Twee jonge akteurs

De producenten en Steve Rash moesten meer dan drie maanden lang in New York, Phoenix en Los Angeles audities doen,

voordat ze eindelijk de twee jonge akteurs ontdekten, die volgens hen geknipt waren voor de rollen van Ronald en Cindy.

Patrick Dempsey speelt Ronald. Hij is 21 jaar, maar hij heeft op toneel en bij de televisie al veel ervaring opgedaan. Hij speelde in **Brighton Beach Memoirs** van Neil Simon de rol van Eugene, wiens belevenissen in militaire dienst we nu in onze bioscopen kunnen volgen en in **Biloxi Blues** van Mike Nichols. «Ik kon me gemakkelijk in de rol inleven,» zegt hij. «Toen ik op de middelbare school zat, verspilde ik een hoop energie aan allerlei pogingen indruk te maken op mijn vrienden. De belangrijkste les die ik in die tijd heb geleerd, ■ dat het geen zin heeft je in rare bochten te wringen, want je ware persoonlijkheid komt tenslotte altijd weer naar boven. Je ware aard verloochent zich nooit...»

Cindy wordt gespeeld door Amanda Peterson. Ze is nu 16 jaar en op haar achtste debuteerde ze op Broadway in de beroemde **Sound of music.** Daarin speelde ze één van de dochters van de familie von Trapp. Ze heeft een prachtige stem en ze speelde één van de vriendinnetjes van Annie, in de filmversie die John Huston van de beroemde muzikale komedie maakte. Daarna maakte ze carrière bij de televisie. «Zelf ben ik nooit een soort Cindy geweest,» zegt ze, «maar op het lyceum kende ik meisjes die op haar leken... Wat me in haar aantrekt, is dat ze zich niet alleen bezighoudt met haar uiterlijk. Ze is absoluut niet oppervlakkig! Ze is intelligent en gevoelig genoeg om te merken dat Ronald eigenlijk heel verlegen is.»

De naam Steve Rash zal de meeste filmliefhebbers weinig zeggen. In elk geval maakte hij in 1976 **The Buddy Holly Story.** Daarna was hij meer dan tien jaar lang één van de meest gevraagde regisseurs van allerlei soorten programma's voor de belangrijkste Amerikaanse televisiestations. De muziek is, na de film, zijn tweede grote passie. Dat blijkt trouwens ook uit zijn film. Vooral de fans van Billy Idol zullen er weg van zijn, want de belevenissen van Ronald en Cindy worden begeleid met een hele serie van zijn hits.

Jean-Louis Lechat

Technische gegevens

Productie: Touchstone, gedistribueerd door Warner
Regie: Steve Rash
Scenario: Michael Swerdlick
Camera: Peter Lyons Collins
Muziek: Robert Folk
Acteurs: Patrick Dempsey, Amanda Peterson, Courtney Gains, Tina Caspary, Dennis Duge, Seth Green, Sharon Farrell

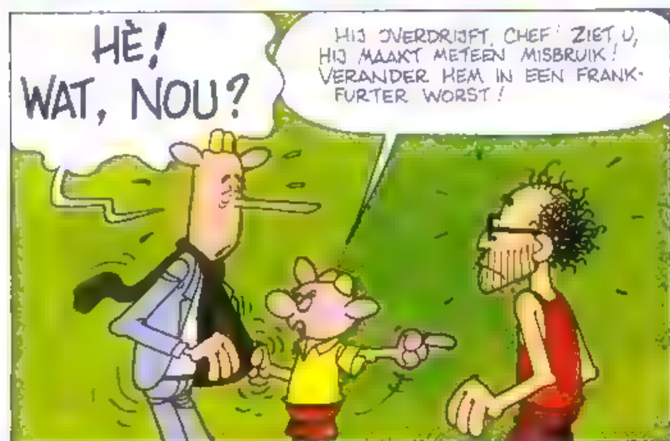
WILLIAM HAZEHART

ERNST
DIDGE

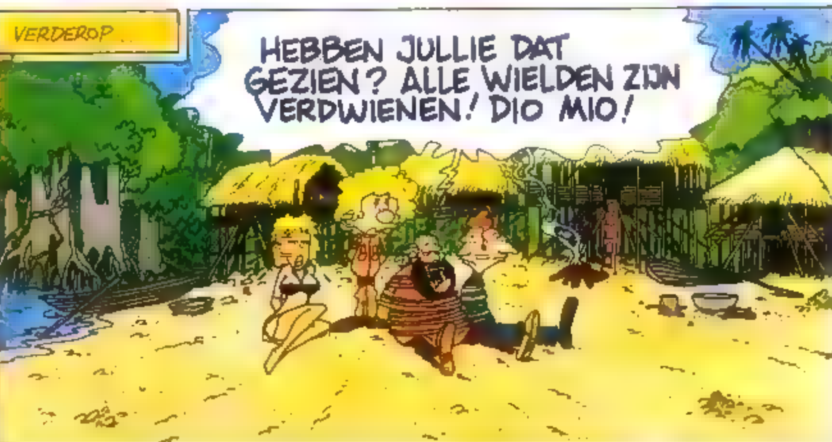

* ZIE: 'ZIEL IN DE DIEPVRIES'

SAMENVATTING: De Duivel is depressief en men kan hem begrijpen: Bernard Lino-Leum was niet bang van hem, hij heeft hem zelfs uitgelachen en de aanbidder van de actrice vraagt hem, de Duivel, een dienst te bewijzen!

HET BIG BAGNO

EN MIJN TWEEDE WENS IS DAT IK TERUG WIL NAAR HET LAATSTE PLAATJE VAN PAGINA 35. DAT WAS PAS 'N MOOIE TIJD.

KOMT ERAAN!

SHAZAM

NIET MIER BEWIEGEN! NIET MIER BEWIEGEN.

AKTIE!

ACH, GAAT U ER ECHT VANDOOR? WILT U NIET NOG EVEN BIJ ONS BLIJVEN? IK WIL MIJN WELDOENER AAN DE HELE GROEP VOORSTELLEN!

HOUD TOCH OP!

EN NOG WEL BEDANKT, HE!

ZEG ME TOCH DAT HET EEN LIST IS! DAT 'T NIET WAAR IS! DAT WE NIET ECHT WEGGAAN, BAAS!

ALS WE TERUGGAAN HEBBEN WE GEEN KEUS MEER!

HOEZO DAT?

BEGRIJP JE DAN NIET DAT DIE IMBECIEL MET Z'N TWEEDE WENS ONS VEROORDEELD HEEFT OM STEEDS MAAR OVERNIEUW TE BEGINNEN, ALS WE HIER BLIJVEN?

HIJ HEEFT ONS HELEMAAL KLEM!! IK WAS NERGENS! IK BEN OP ALLE FRONTEN VERSLAGEN!

BOEOEOEH!

NEE, HÈ? U GAAT TOCH NIET WEER 'N POTJE ZITTEN GRIENEN?

ONDERTUSSEN...

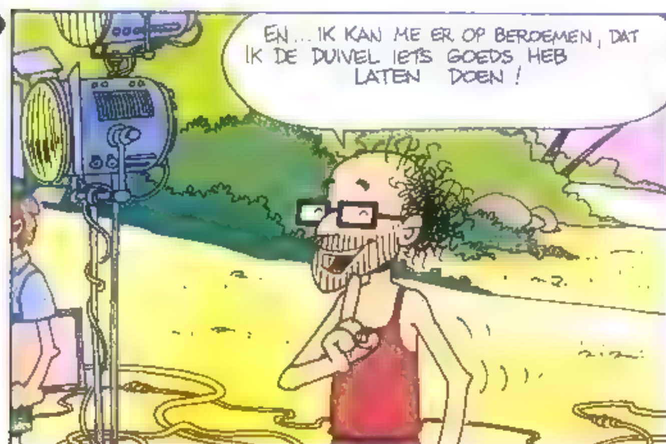
CUT! PERFECTO! HIELEMAAL TE GEK! BRAVISSIMO!

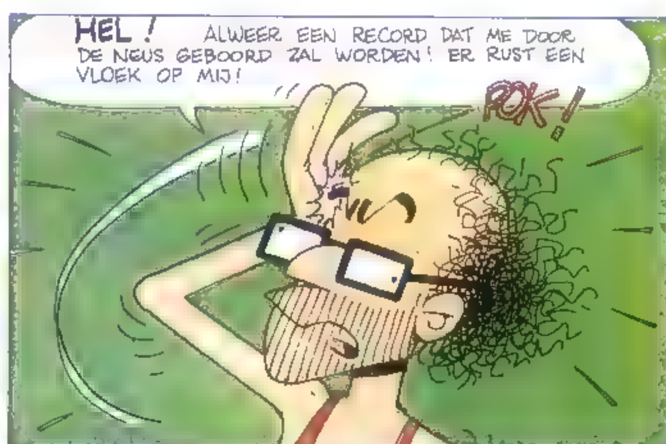
ZE ZIJN ER ALLEMAAL!... HET IS GELUKT!

SLA OM

WILLIAM HAZEHART

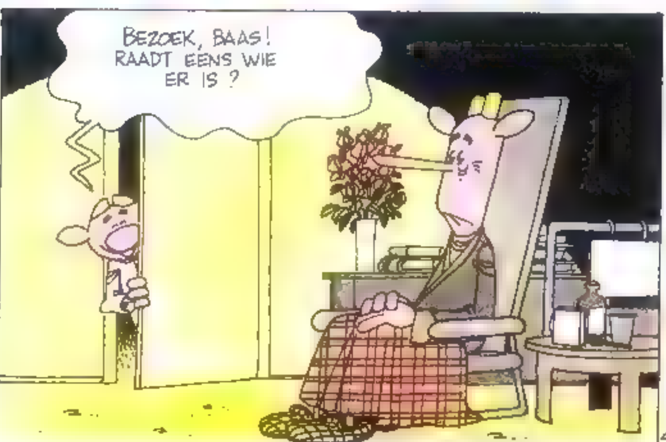

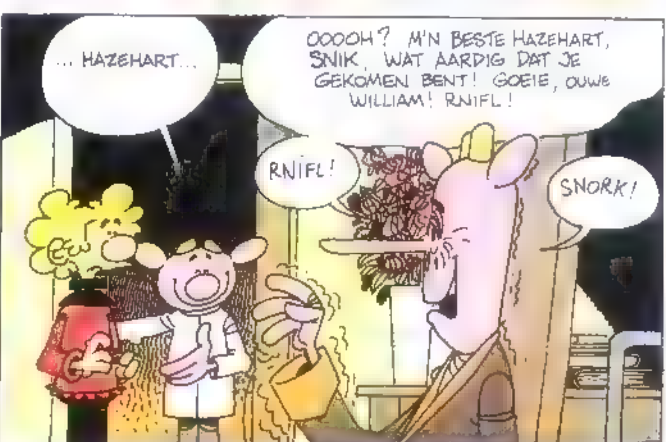

AFSPRAAK IN DE HEL
GANG "KALEIDOSCOOP" DEUR
"ZIEL IN DE DIEPVRIES"
(LOMBARD UITG.)

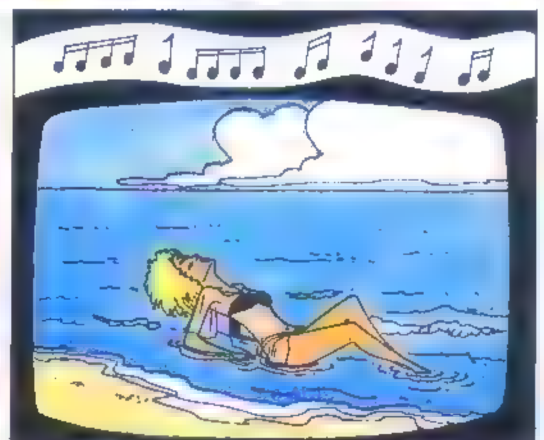

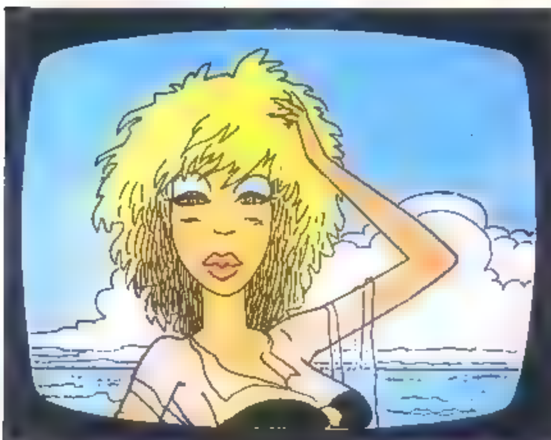

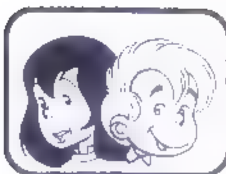

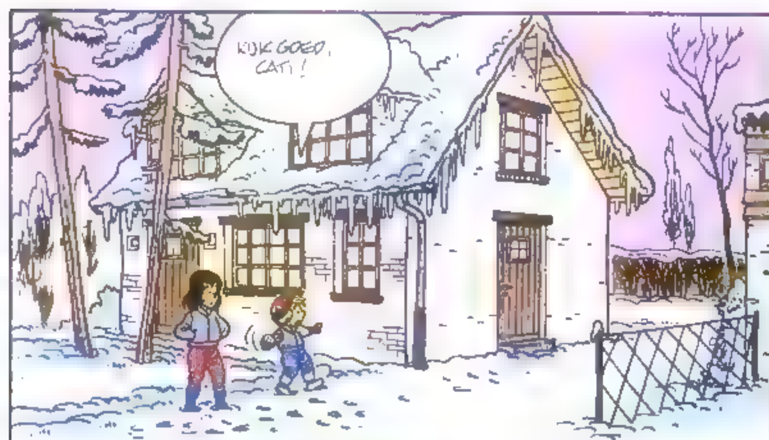

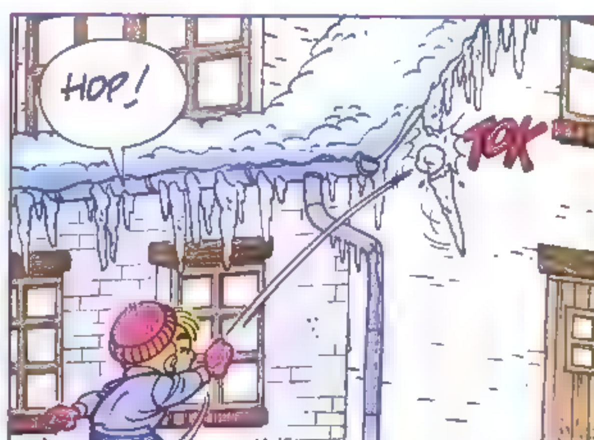

MAX & CATI

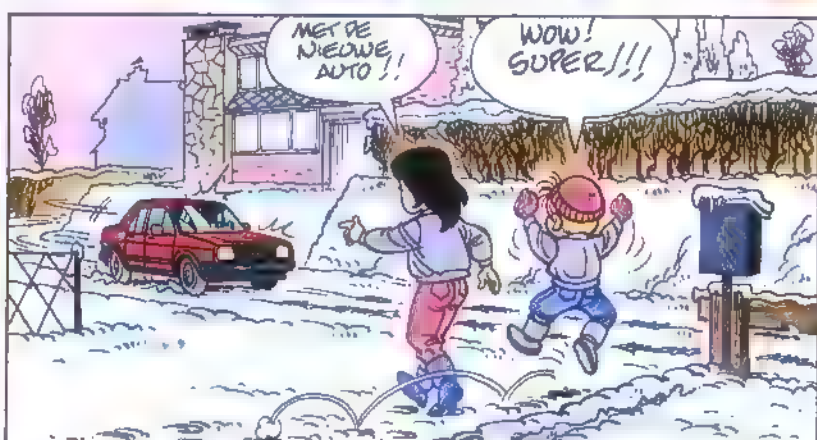
MICHEL PIERRET

DE ANDERE KANT VAN HET SCHERM

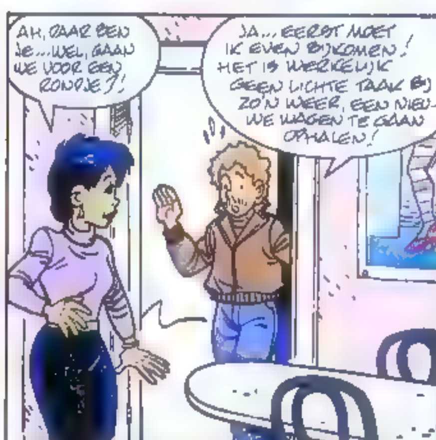

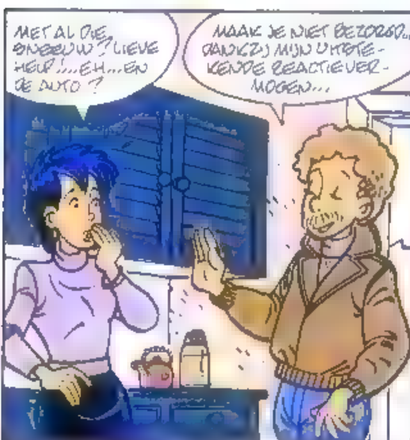

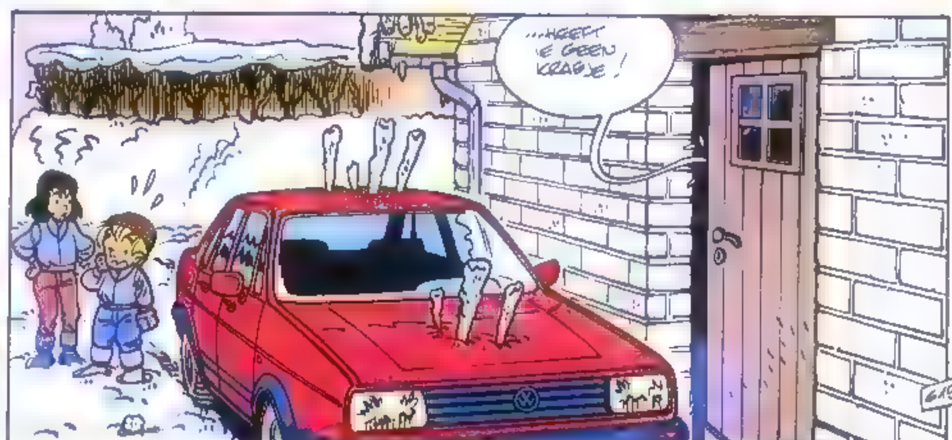

PIERRET 88.

JULIE, KLAARTJE, CÉCILE EN DE ANDEREN...

SIDNEY
BOM

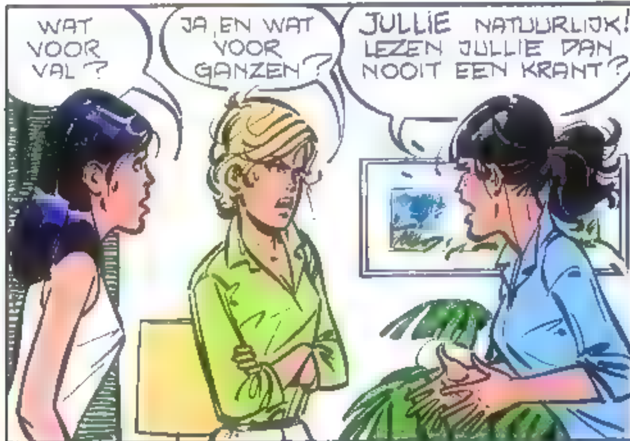

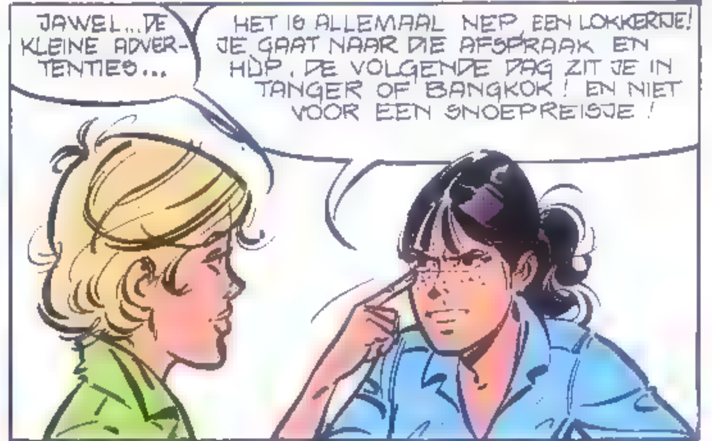

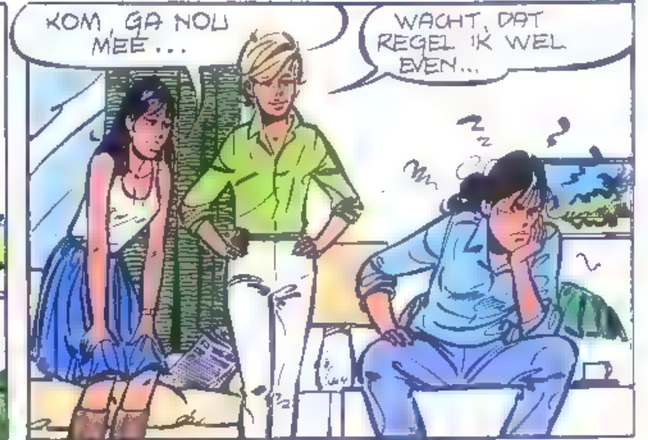

HET IS WEER ZO VER: ONZE KANKERAARSTER. IK VROEG ME OOK AL AF...
JA! IK KANKER OP JULLIE ONNOZELHEID, OM HET VRIENDELIJK TE ZEGGEN...

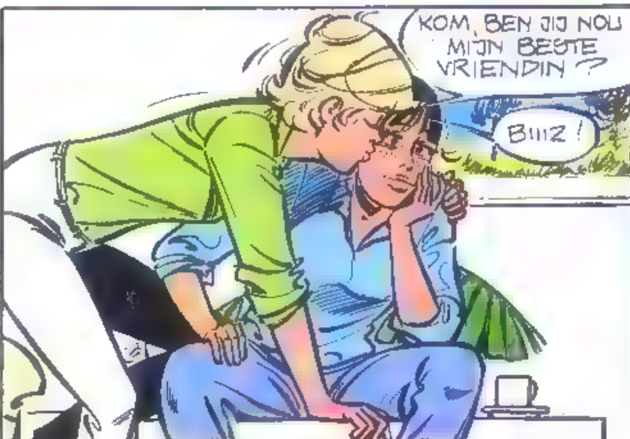

HOEZO? ZOU JIJ HET NIET LEUK VINDEN EEN STER TE WORDEN? IK WEL HOOR!
KIJK EENS AAN! DE ONNOZELE-GANZEN-VAL WERKT WEER EENS UITSTEKEND!

WAT VOOR VAL?
JA, EN WAT VOOR GANZEN?
JULLIE NATUURLIJK! LEZEN JULLIE DAN NOOIT EEN KRANT?

JAWEL... DE KLEINE ADVERTENTIES...
HET IS ALLEMAAL NEP, EEN LOKKERTJE! JE GAAT NAAR DIE AFSPRAAK EN HUP, DE VOLGENDE DAG ZIT JE IN TANGER OF BANGKOK! EN NIET VOOR EEN SNOEPREISJE!

ACH JIJ, ZWARTKIJKER MET JE BLANKE-SLAVINNENHANDEL!
DAT IS TOCH ALLEMAAL KLETSPRAAT?
NOU, GAAN JULLIE DAN MAAR!

KOM, GA NOU MEE...
WACHT, DAT REGEL IK WEL EVEN...

KOM, BEN JIJ NOU MIJN BESTE VRIENDIN?
BIIIZ!

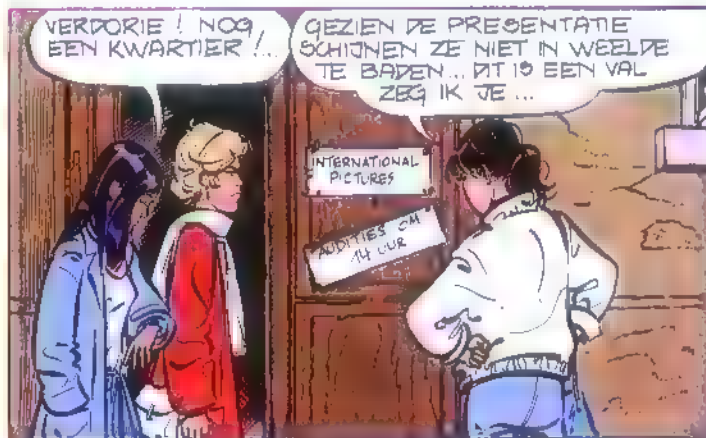

GOED, GOED DAN... MAAR IK GA UITSLUITEND MEE OM JULLIE TE BESCHERMEN!
NATUURLIJK, NATUURLIJK, CECILE...
JA-JA! ZE IS VAST DE EERSTE OM TE EISEN DAT ZE VAN HAAR BESTE KANT GEFILMD WORDT!
2

SLA OM

JULIE, KLAARTJE, CÉCILE EN DE ANDEREN...

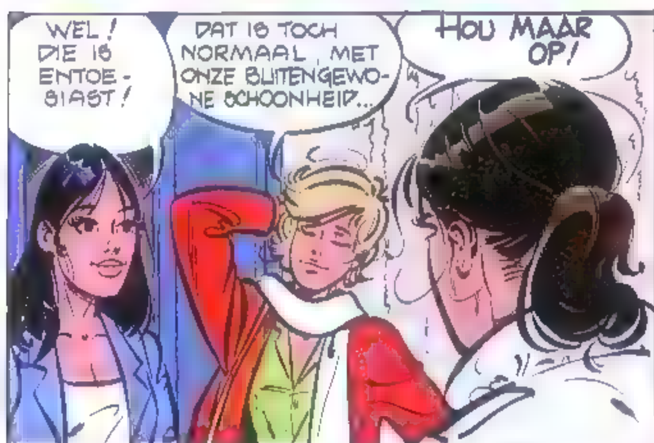

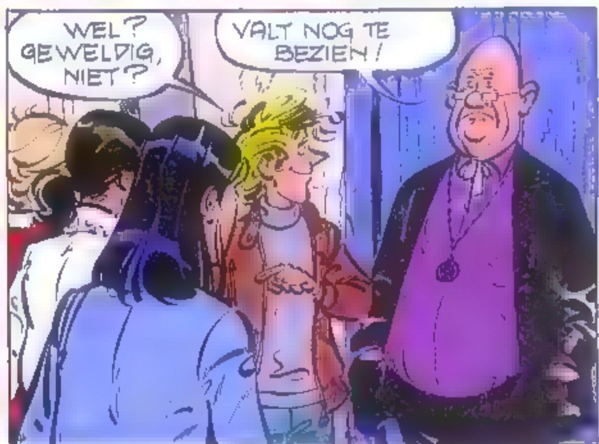

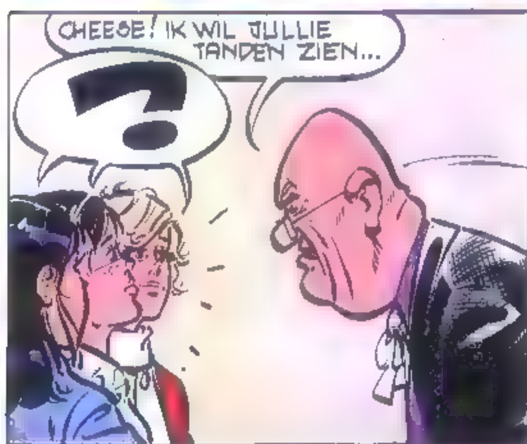

HIER ZIJN WE DAN, IN DE TEMPEL VAN DE VROUW ALS LUSTOBJEKT!
MAAK HET JE GEMAKKELIJK MEISJES, IK BEN ZO TERUG!

WEL! DIE IS ENTOESIAST!
DAT IS TOCH NORMAAL, MET ONZE BUITENGEWONE SCHOONHEID...
HOU MAAR OP!

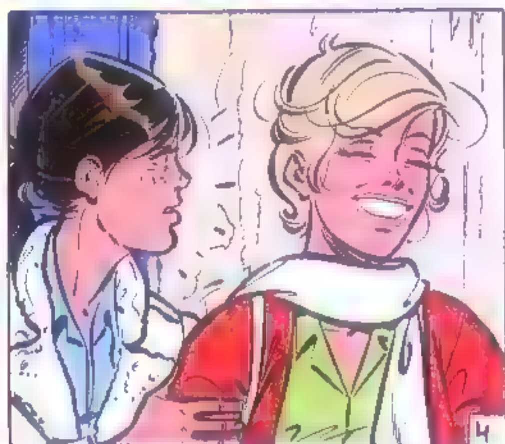

IK WAARSCHUW JULLIE: EEN ENKEL MISPLAATST GEBAAR, OF ZELFS EEN VERKEERD WOORD EN IK VLIEG ERIN!
MIJ KRIJGEN ZE NIET KLEIN HOOR!

MEISJES, IK STEL JULLIE VOOR: OTTO, ONZE ARTISTIEKE DIREKTEUR!
DIE HAD ZICHZELF AL EENS BETER ONDER HANDEN GENOMEN!
CECILE!

WEL? GEWELDIG, NIET?
VALT NOG TE BEZIEN!

CHEESE! IK WIL JULLIE TANDEN ZIEN...
?

ONZE TANDEN, ZOALS OP DE SLAVENMARKT! IK WIST HET, IK...

4

SLA OM

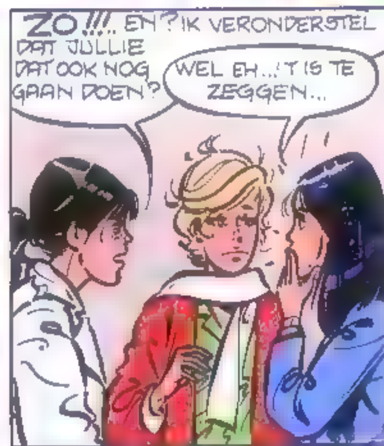
JULIE, KLAARTJE, CÉCILE EN DE ANDEREN...

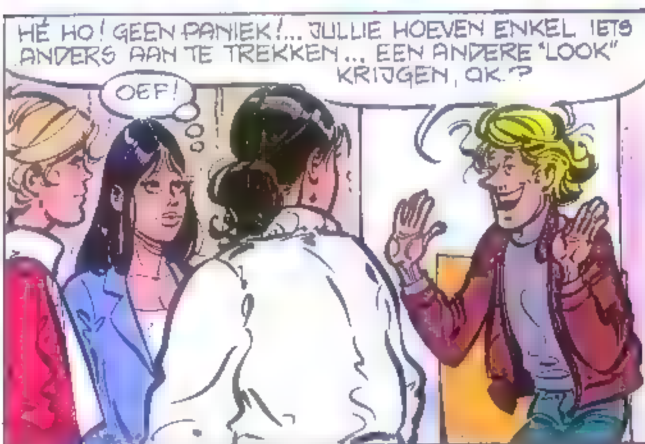

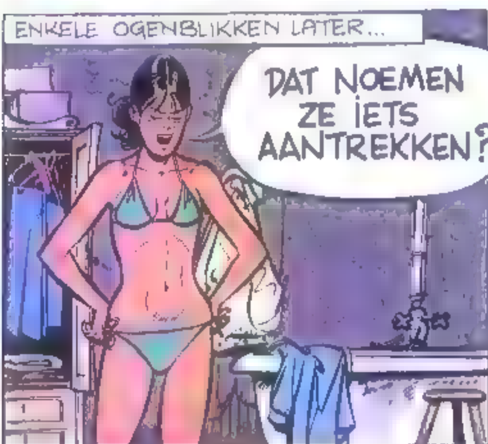

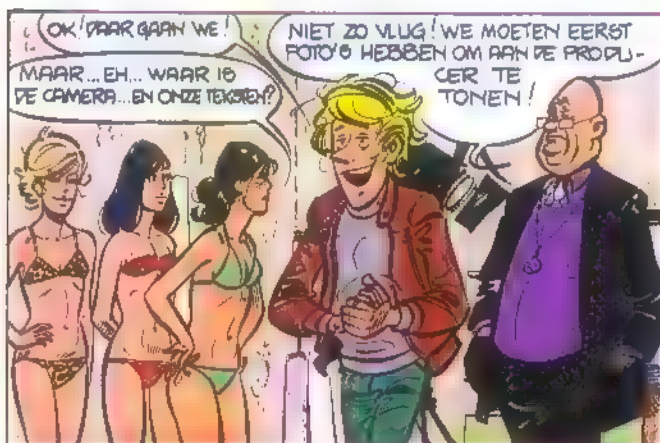

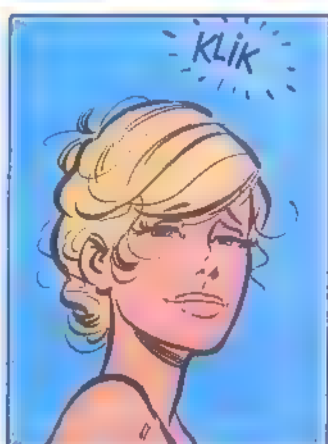
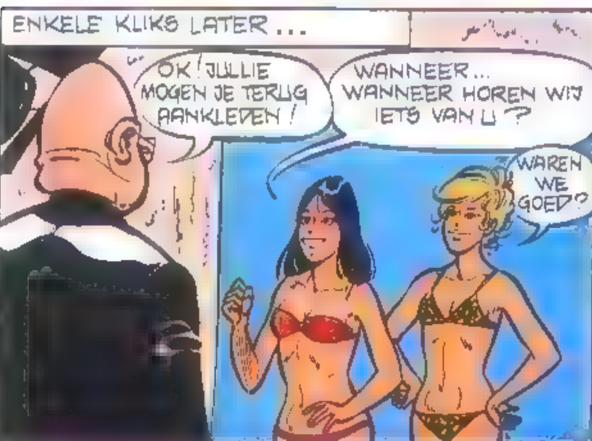
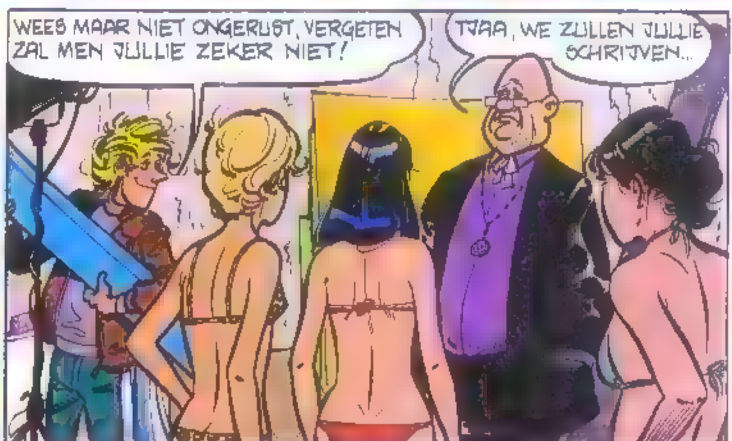
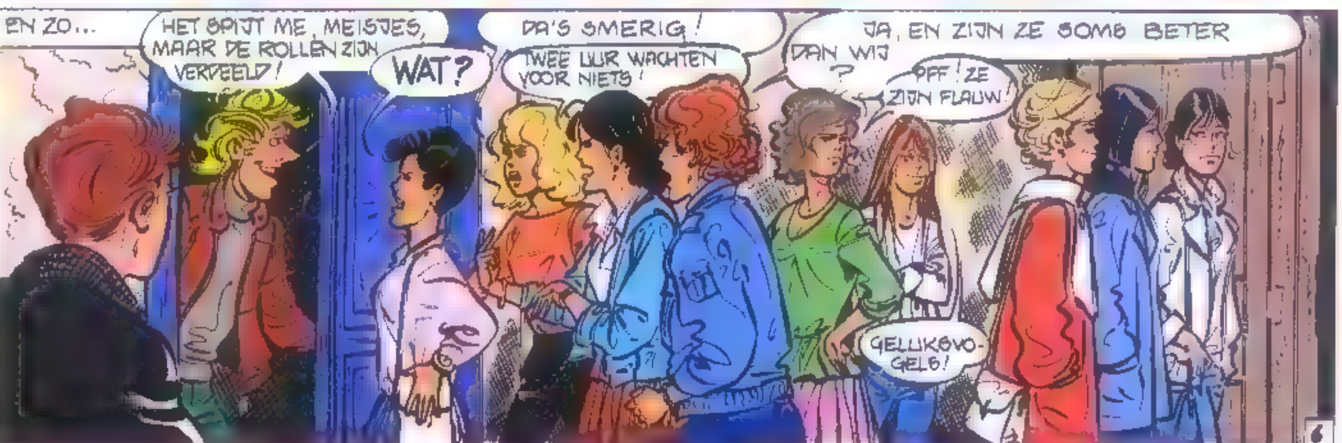

OK! DAAR GAAN WE!
MAAR... EH... WAAR IS DE CAMERA... EN ONZE TEKSTEN?
NIET ZO VLUG! WE MOETEN EERST FOTO'S HEBBEN OM AAN DE PRODUCER TE TONEN!

HÉ, JIJ DAAR, KNORPOT, GLIMLACH VOORAL NIET!
WEES MAAR NIET BANG!

KLIK

KLIK

KLIK

KLIK

ENKELE KLIKS LATER...
OK! JULLIE MOGEN JE TERUG AANKLEDEN!
WANNEER... WANNEER HOREN WIJ IETS VAN U?
WAREN WE GOED?

WEES MAAR NIET ONGERUST, VERGETEN ZAL MEN JULLIE ZEKER NIET!
TJAA, WE ZULLEN JULLIE SCHRIJVEN...

EN ZO...
HET SPIJT ME, MEISJES, MAAR DE ROLLEN ZIJN VERDEELD!
WAT?
DA'S SMERIG!
TWEE UUR WACHTEN VOOR NIETS!
JA, EN ZIJN ZE SOMS BETER DAN WIJ?
PFF! ZE ZIJN FLAUW!
GELUKSVOGELS!
6

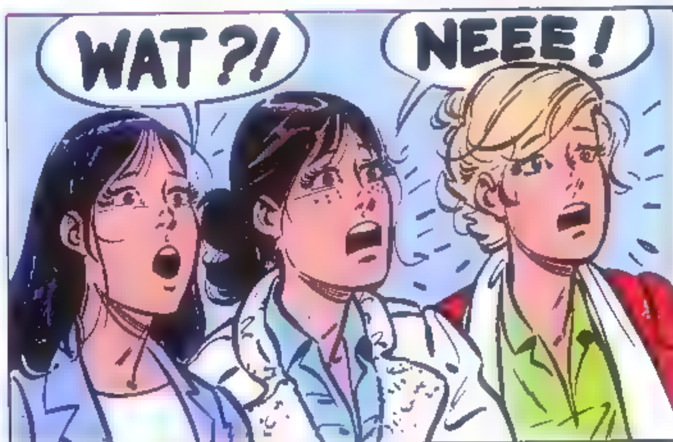
SLA OM

JULIE, KLAARTJE, CÉCILE EN DE ANDEREN...

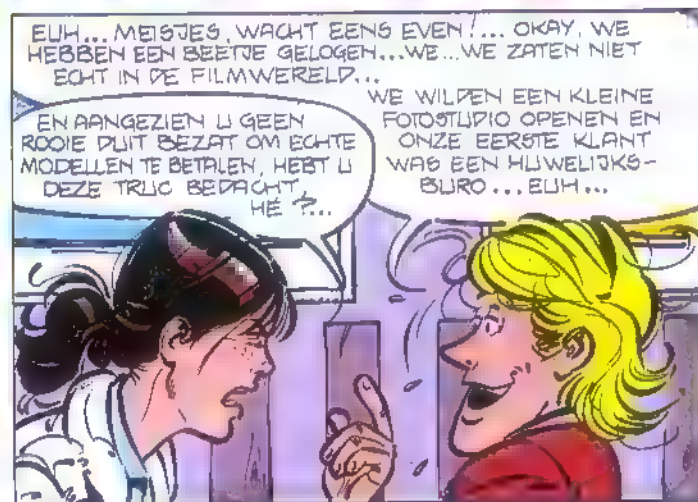
IN DE 4e BUNDELING VAN ONZE AVONTUREN ZIJN WIJ "VROLIJK EN VRIJ" (LOMBARD UITG.)

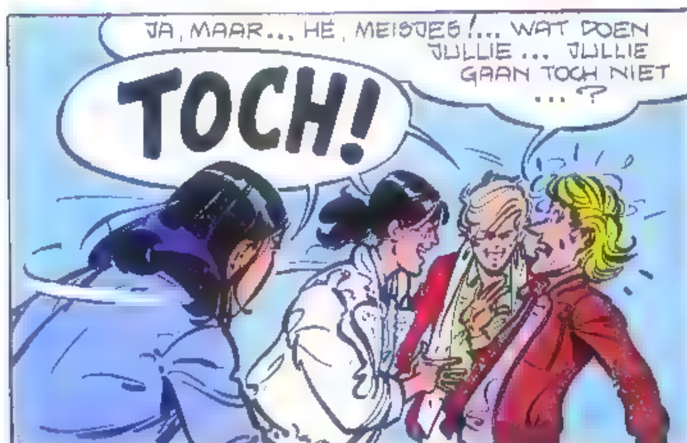

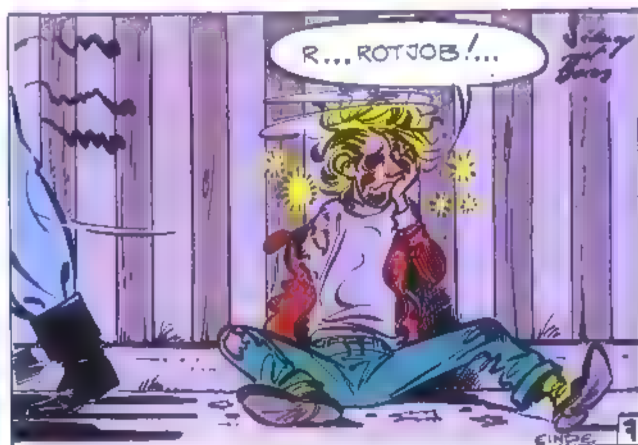

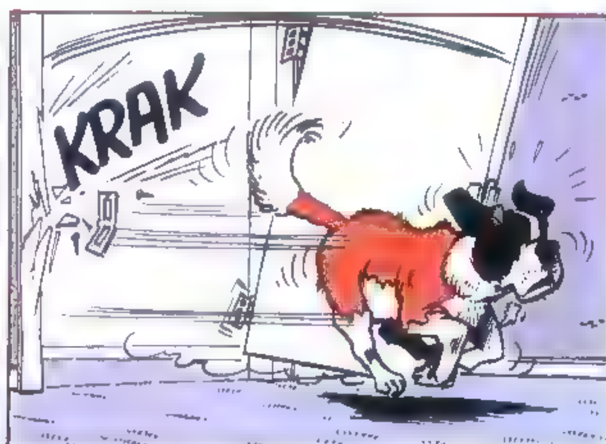

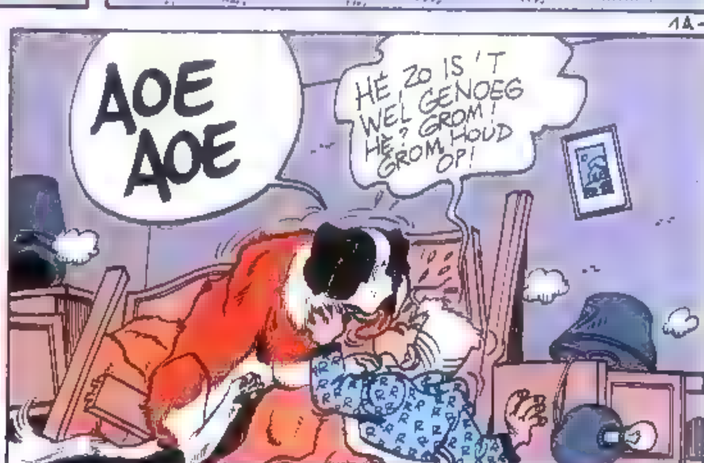
Meneer Edouard

'N HELSE DAG

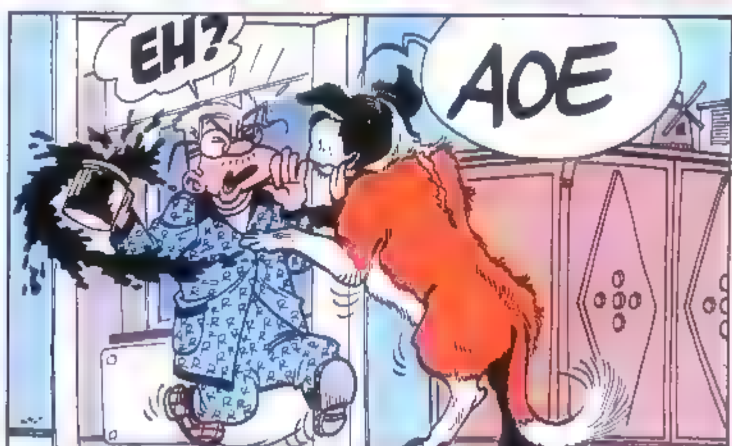

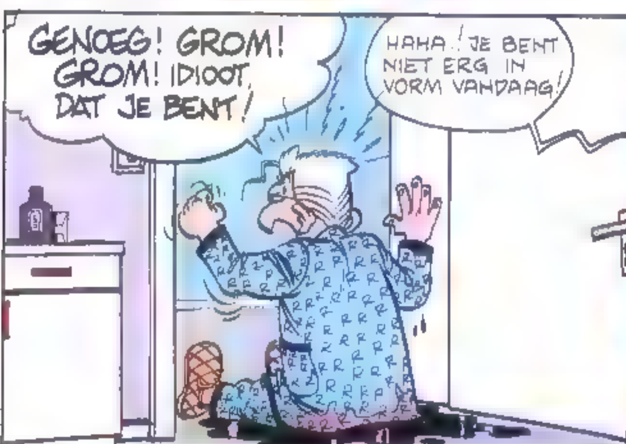

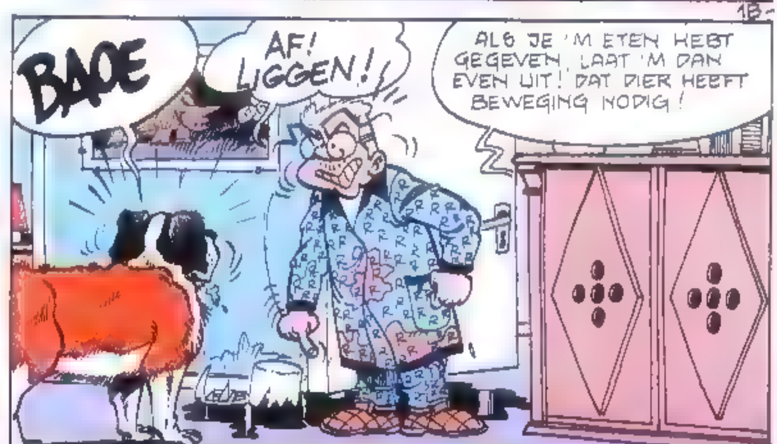

SLA OM

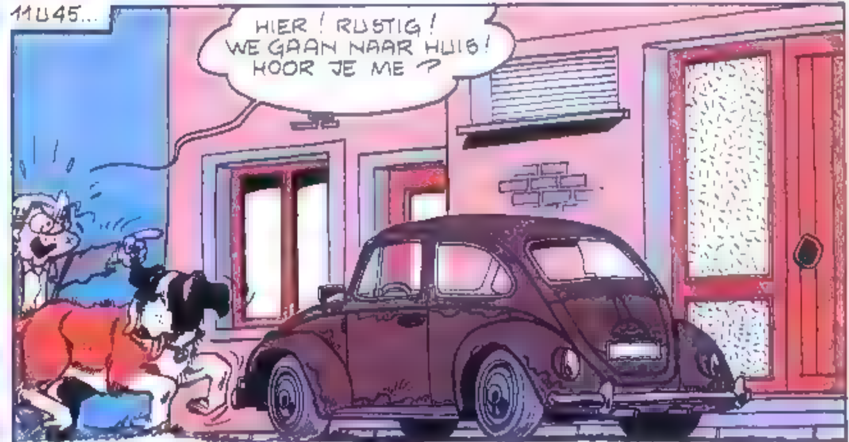
Meneer Edouard

DIDGÉ

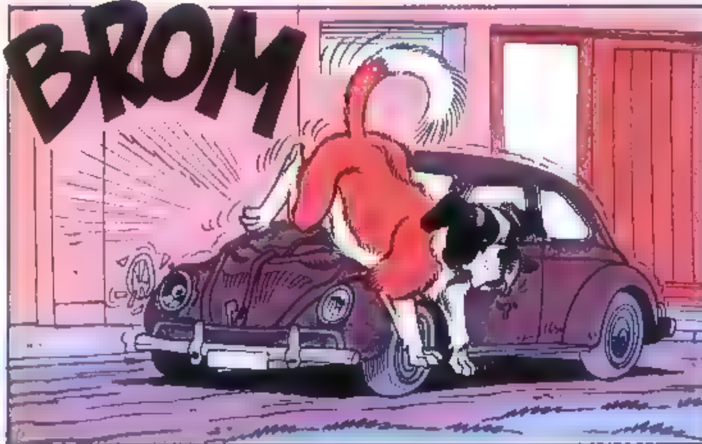

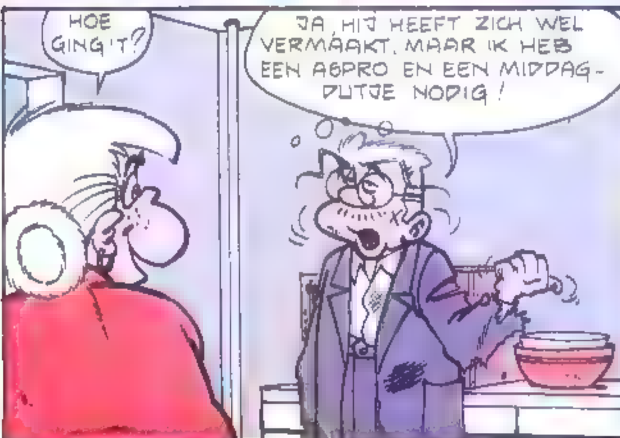

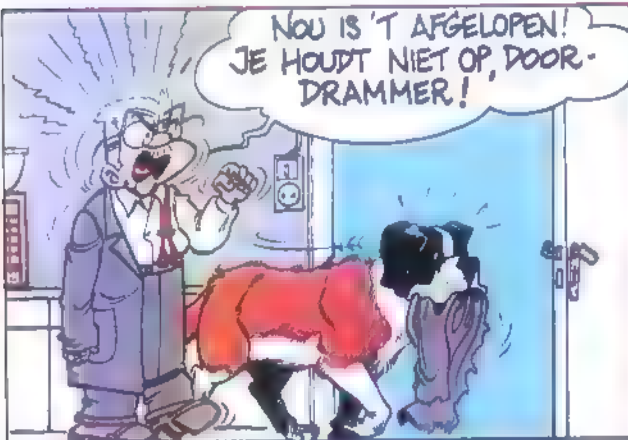

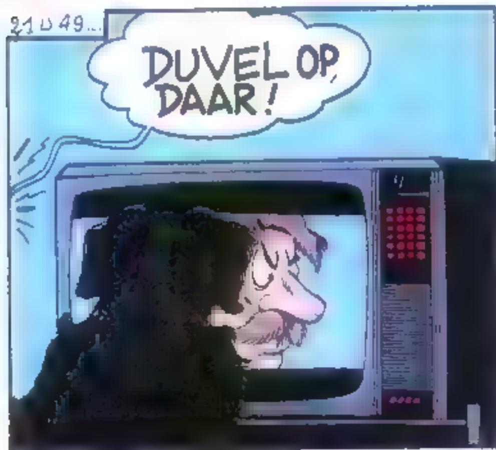

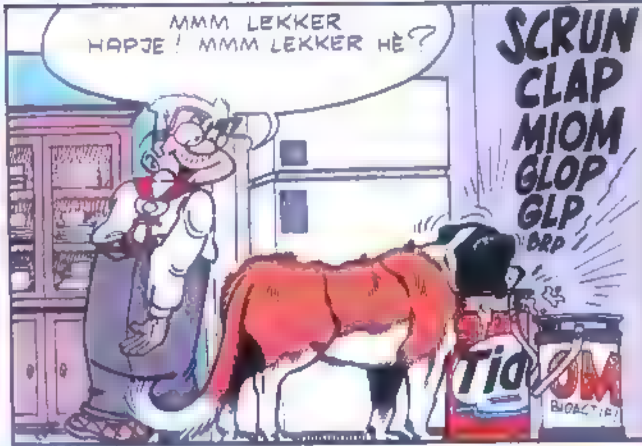
3A-

3B-

PSJ/OEF

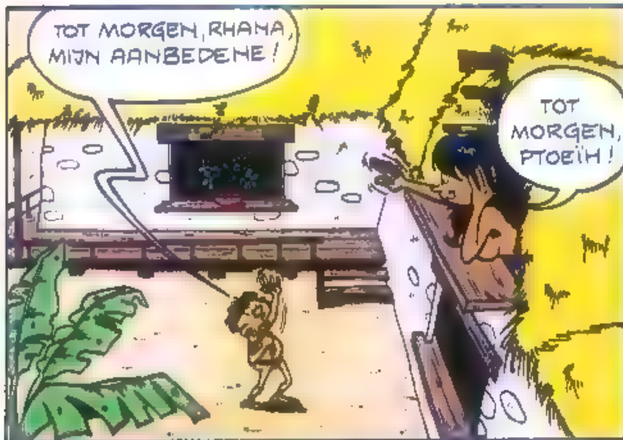

EINDE DIDGÉ 88

PTOEIH

DALE
DIDGÉ

Dale - DIDGÉ 87

Je heb zo van die beroepen, waarvan je nauwelijks iets weet en zeker het fijne niet. Dat komt omdat er in je kennissen- of vriendenkring dan niemand is die zo'n beroep uitoefent en dat hangt weer samen met het feit dat maar weinig mensen dat beroep uitoefenen.
Als je dan door omstandigheden opeens met zo iemand te maken krijgt, intrigeert je dat en wil je alles over zo'n vak weten. Mij overkwam dat onlangs, toen ik in het 'gelukkige' bezit kwam van mijn eerste olieverfschilderij, een Indianenkop geschilderd door Nederlands beste striptekenaar allertijden: Hans G. Kresse (Eric de Noorman, Vidocq en Indianenreeks). Gelukkig was het gesigneerd en gedateerd (1947) waardoor ik het kon traceren. Het bleek een geschenk van destijds van Kresse aan de vader van Marten Toonder, belandde later in de huiskamer van diens secretaresse en kwam uiteindelijk 'via, via' bij mij terecht. Ik was dolgelukkig een echte 'Kresse' in mijn bezit te hebben, dat zou later wel anders worden, maar daarover misschien ooit meer. Toen ik het schilderij na de eerste roes wat nader bekeek en het ook letterlijk onder de loep nam, bleken er toch nogal wat onregelmatigheden, zeg maar gerust beschadigingen aan het kunstwerk te kleven. Wat moest ik ermee aan? Accepteren of restaureren? Uiteindelijk koos ik voor het laatste!
Met het schilderij in een deken gewikkeld, zo hoort dat bij echte kunst, meldde ik mij bij een restaurator. En dat bleek maar goed ook, want aan het doek mankeerde meer dan ik met mijn lekeoog had kunnen waarnemen.
Restaurator (géén restaurateur!) Robert Arends, zoon uit een roemrucht kunstenaarsgeslacht, onderwierp met zijn 'Arendsoog' de 'Arendsoog' van Kresse aan een diepgaand onderzoek. Een verslag van zijn bevindingen en een kijkje achter de schermen van een uitzonderlijk beroep......

'Arendsoog' op atelierbezoek.

Een uitzonderlijk beroep: restaurator

Onderzoek naar de schade.

Riskant werk? Ach, je moet natuurlijk niet met een fles alcohol en een waardevol schilderij in de buurt ruzie met je vriendin gaan zitten maken hè?

Wat mankeert er aan dit schilderij?

Hij haalt het schilderij behoedzaam uit de lijst, iets wat je als leek nooit zou durven, bang als je bent om het onherstelbaar te beschadigen. In eerste instantie is er iemand onhandig met een spie beziggeweest (het doek is op een span- of spieraam gespannen en vastgezet met een aantal spieën). Als je een spie verkeerd of te hard inslaat, ontzet je het raam en kan er druk op het doek komen waardoor het gaat beschadigen. Verder heeft het waterschade (er is vocht in opgetrokken) aan de onderkant en er zijn verfdeeltjes afgesprongen, maar er is gelukkig geen groot verfverlies. Door dat vocht is de spanning wat uit het doek, waardoor het wat bolt. De spanning van de lijst drukt te veel in het doek, waardoor het op den duur zal gaan scheuren. En dat is ernstig natuurlijk. Daar hebben ze wat vernis weggehaald waarschijnlijk om te kijken of de signatuur echt was!

Het werk?

Eerst zal ik alles nog eens onder de microscoop bekijken om te zien tot hoever bijvoorbeeld die vochtschade exact loopt. Daarna moet ik die vochtblaasjes met een spatula neerleggen, dan span ik het doek en retoucheer de ontbrekende plekjes een beetje bij en maak een nieuwe inleg in de lijst om die scherpe randen op te vangen.

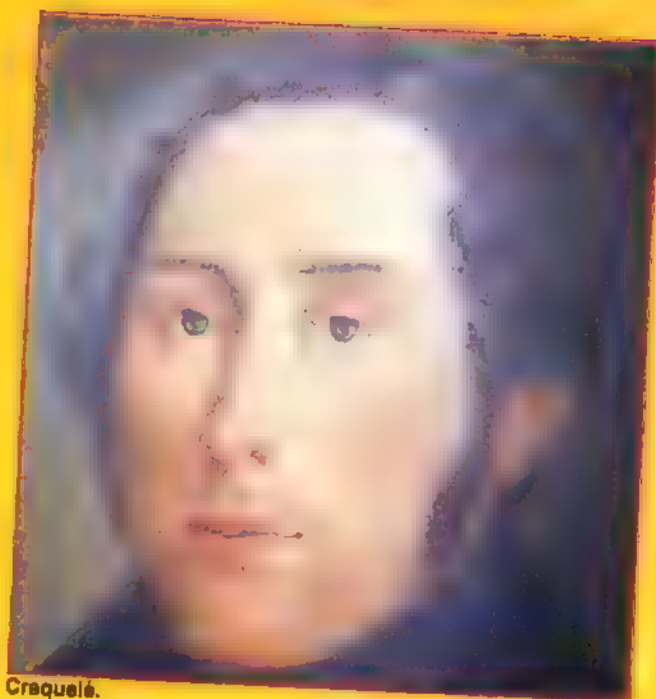
Welke beschadigingen kunnen zich zoal voordoen aan schilderijen?

Grofweg gezien zijn er twee soorten beschadigingen. Ten eerste door de natuur (het klimaat): de temperatuur is te hoog of te laag, de vochtigheidsgraad, te nat of te droog, het licht, te veel of te weinig, de luchtvervuiling, gassen en zuren die hun chemische inwerking hebben op de verf en het doek en daarbij zou je dan ook nog (vooral bij houten panelen) kleine kevertjes en houtwurmen kunnen rekenen.
Ten tweede is er schade door het slecht bewaren door mensen; het te krap in de lijst zitten, ongelukjes als gaten en scheurtjes en dan ook nog, niet te vergeten, de moedwillige vernieling. Zoals bij 'de Nachtwacht' van Rembrandt in het Rijksmuseum en 'Who's afraid of Red, Yellow and Bleu' de colorfieldpainting van Barnett Newman, in het Stedelijk Museum van Amsterdam gebeurde. Eeuwig zonde dat er van dat soort mafkezen bestaan!

SCHADES EN OPLOSSINGEN

Aanvankelijk, tot aan het begin van de zestiende eeuw, werd er voornamelijk op houten panelen geschilderd en de geschiedenis van de restauratie begint dan ook daar. Door de inwerking van vocht en droogte kunnen panelen kromtrekken. Stabiliseren is dan de oplossing, aanvankelijk gebeurde dat door het aanbrengen van verstevigingen (d.m.v. een raamwerk) aan de achterzijde van het paneel. Daarbij moest dan ruimte voor krimpen en uitzetten overblijven, anders werd de zaak alleen maar erger. Later werd het parketteren uitgevonden, waarbij d.m.v. opgelijmde blokjes, dwarslatten op hun plaats werden gehouden. Maar men komt daar tegenwoordig van terug en past vooral impregnatie toe. Men behandelt dan de achterkant van het paneel met chemische middelen om de gevolgen van het klimaat te verminderen. Het breken van panelen wordt door lijmen verholpen!
Het toepassen van doek als drager (schilderondergrond) had als voordeel dat grote stukken makkelijker verplaatst konden worden, dat de levendige structuur van het doekoppervlak tevens een esthetische werking had en bovendien was het goedkoper, omdat het minder bewerkelijk was. Maar het bracht ook weer nieuwe, specifieke beschadigingen met zich.
Doek 'verbrandt' al door de inwerking van zuurstof, is sterk onderhevig aan de opname en afgifte van vocht en vormt vaak een uitstekende voedingsbodem voor bacteriën en schimmels. De meest voorkomende beschadigingen buiten 'de tand des tijds' (waarover later) zijn bij doeken, gaten en scheuren, verkeerde behandeling en geloof het of niet: ondeskundige restauratie, zoals bijvoorbeeld platdrukken van de verf bij doubleren en foutieve behandeling door de eigenaar.
Bij ernstige beschadigingen wordt gedoubleerd (het doek wordt dan voorzien van steunweefsel aan de achterkant). Kleinere scheuren kun je dichten door het bewerken van de draden met kunstharslijm en die weer samen te voegen. Achter grote scheuren plakt men wel een groot stuk linnen dat echter als nadeel heeft dat het zich mettertijd onherroepelijk aan de voorkant zal aftekenen (door de verschillende reacties op vocht).
De meest rigoureuze manier van restaureren is verdoeken. Men vervangt dan het oude doek door een nieuw en brengt de verflaag daarop over. Met papier en lijm beplakt men de voorzijde van het kunstwerk, waardoor die vastligt

Restaurator aan het werk.

Craquelé.

en daarna weekt men voorzichtig aan de achterkant het oude doek los en plaatst men het nieuwe. Dit is een zeer moeilijke en (voor het schilderij) risicovolle operatie, die nog niet of nauwelijks gedaan wordt. (Bij panelen schaaft men zeer voorzichtig de drager weg).

BESCHADIGINGEN DOOR DE TAND DES TIJDS

Alle schilderijen lijden net zoals hun makers, hoe dan ook aan veroudering en dat is op den duur overal merkbaar. Hoe goed een schilderij ook gekonserveerd wordt, dit proces is niet te stuiten, wel af te remmen! Hoe een schilderij veroudert, heeft te maken met de schildergrond (drager bv hout of doek), de verflaag, de bindmiddelen van die verf en de over het doek liggende vernis. Meest opvallend (en een aanwijzing bij het vaststellen van de ouderdom van een schilderij) is **het craquelé**. Dat ontstaat door mechanische of atmosferische invloeden. Ieder schilderij krijgt er vroeg of laat mee te maken, dat is afhankelijk van het schildermateriaal, de techniek, het klimaat en de manier waarmee er wordt omgesprongen. De verflaag verliest zijn elasticiteit op den duur en kan de bewegingen van de drager niet meer volgen, waardoor de verflaag gaat barsten. (zie ill) Een opvallende vorm van craquelé is schotelvorming, die waarschijnlijk samenhangt met de bindmiddelen in de verf.
Ook de vernislaag (de laklaag op het schilderij) kan craqueleren, door waterschade kan die ondoorzichtig worden. Dat heet het **'blind'** worden van de vernis. De enige oplossing is dan verwijderen van de vernislaag en een nieuwe aanbrengen! Vervalsers proberen vaak een schilderij oud te laten lijken door het kunstmatig maken van craquelé, waarvan we hier dus het procédé natuurlijk niet verklappen!
Rimpelen ontstaat op den duur als de verf te veel olie bevat. **Vergelen** kan al snel optreden bij een schilderij als dat na pas geverfd te zijn te lang in het donker verblijft. Oude schilderijen vergelen ook, maar dat is moeilijker te zien.
Bij **doorgroeien** trekt de kleur van de schilderondergrond door de lichtgekleurde oppervlakgedeelten van het schilderij naar boven. Lichte luchten kunnen dan een stuk donkerder worden.

KONSERVEREN

Beschadigingen in de verflagen door vernis of dragerondergrond, kunnen veelal voorkomen worden door goede konservering. Bij optimaal bewaren (dus zo lang mogelijk goed houden, aan alles is een eind), spelen vooral temperatuur, licht en vochtigheid een doorslaggevende rol.
Teveel of te weinig licht heeft, zoals we inmiddels weten, vergelen of verbleken tot gevolg. De ideale temperatuur is tussen de 18 en 22°C, terwijl de relatieve luchtvochtigheid het best 55-60% kan zijn.
De plaats waar een schilderij hangt is belangrijk: niet in de zon of boven de kachel, terwijl ook het licht (spots?) goed in de gaten gehouden moet worden. Door het **impregneren** (met hars, was of lak) kunnen de reacties van het schilderij op klimaatsveranderingen worden beperkt.
Belangrijk is verder dat een schilderij zonder druk op de lijst wordt opgehangen.
De man die in een museum verantwoordelijk is voor het konserveren, is de **konservator**. Hij beoordeelt of, wanneer en wat gerestaureerd moet worden.

Hoe word je eigenlijk restaurator?

Ik ben er min of meer toevallig mee in aanraking gekomen. Ik

volgde de opleiding tekenen aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Amsterdam en leerde daar een oude restaurator (F. Enneking-red.) kennen, die me zijn restauratiekennis over wilde brengen. Ik weet nog heel goed dat ik al na de eerste ontmoeting van hooguit een half uur met een schilderij onder mijn arm op de fiets naar huis reed. Ik had nog nooit een oud schilderij aangeraakt. Thuisgekomen heb ik er wel een uur naar gekeken en aan zitten voelen, alsof het een gewond huisdier was, dat ik op straat gevonden had.
Toen ben ik alle bibliotheken en boekhandels afgegaan op zoek naar literatuur op 'schilderijrestauratiegebied' en heb met die 'kennis' gewapend geprobeerd iets van het schilderij te brouwen. En..ik kreeg hoe dan ook van dat 'brouwsel' de smaak te pakken. Na drie leerzame jaren, (waarbij ik heel veel zat [redacted] kijken, hoe hij het allemaal deed), bij deze: privé-restaurator, heb ik op een atelier gewerkt (bij Henk Dik-red.), waar ook aan grote formaten gewerkt werd.
Daarna belandde ik op het atelier van een grote kunsthandel in Amsterdam (Waterman-red.), waar ik zo'n tien jaar bleef. Nu heb ik alweer zo'n jaar of drie mijn eigen restauratiebedrijf. Ik heb het vak dus voornamelijk in de praktijk geleerd. Om op de hoogte te blijven bezoek ik nogal vaak musea (bijvoorbeeld het Frans Halsmuseum in Haarlem), ben ik op verschillende vakbladen geabonneerd en bezoek ik bijeenkomsten met vakgenoten.
Eigenlijk is het wel vreemd dat in een land als Nederland met zoveel waardevolle schilderijen, er nog geen opleiding tot restaurator bestaat. In landen als België, Frankrijk, Engeland, Duitsland en Italië is die er bijvoorbeeld wel. In ons land zul je dus bij een gevestigd atelier of bij een restaurator het vak moeten leren, maar liever niet bij mij!

Over welke kwaliteiten moet je in ieder geval beschikken?

Je moet erg secuur kunnen werken, veel geduld hebben en concentratie op kunnen brengen en als je kleurenblind bent wordt het toch allemaal een beetje moeilijk.
Je bent natuurlijk niet klaar met je werk als je de scheur of het gat in een schilderij gedicht hebt, want dan komt de verflaag aan de beurt. Het uiterlijk van de verflaag heeft onder meer te maken met de verschillende lagen waaruit een schilderij is opgebouwd (zie ill). Nadat je je het gat gestopt hebt met een stopverf, om een gelijk oppervlak te krijgen, begin je de ontbrekende gedeelten in te schilderen. Men noemt dat retoucheren.

RETOUCHEREN

Vroeger begaven restaurators zich op het artistieke terrein van de kunstschilder (wat ze vaak ook zelf waren) door beschadigde schilderijen na reparatie ook te 'verbeteren' of wel over te schilderen. Daarbij werden ook wel gedeelten overgeschilderd die niet beschadigd waren. Jammer genoeg gebeurt dat soms nog; maar gelukkig zijn er in de loop der tijd ook andere opvattingen over retoucheren gekomen. Zo heb je tegenwoordig vier manieren van retoucheren.
De **aangepaste retouche** bij schilderijen waarvan alleen fragmenten bewaard zijn. Hierbij worden alleen de kleinste ontbrekende gedeelten geretoucheerd en de rest niet. Anders blijft er van het oorspronkelijke schilderij te weinig over en wordt het snel een vervalsing. De **neutrale retouche**, daarbij worden de beschadigde delen na reparatie met een neutrale kleur ingevuld. Daarbij moet vrij veel van het oorspronkelijke schilderij over zijn anders overheerst de retouche. Een voorbeeld daarvan is het schilderij 'De Zeven Werken van Barmhartigheid' van de Meester van Alkmaar (Rijksmuseum), waarbij het dan aan de kijker wordt overgelaten de ontbrekende delen zelf in te vullen (met de geest dan wel natuurlijk). De **tratteggio** [redacted] een uit Italië afkomstige techniek, die bestaat uit het aanbrengen van arceringen op de te retoucheren plaatsen, waardoor op afstand de restauratie niét, maar van dichtbij wél duidelijk herkenbaar is. De **geïntegreerde retouche**, daarbij worden de herstelde gedeeltes zo bewerkt, dat het schilderij voor het oog een eenheid vormt. De retouchering is bijna niet te zien.

De verflaag

De verflaag die bij de retouche wordt aangebracht, bestaat uit twee delen: de 'kleurstoffen' en de middelen om die kleurstoffen aan elkaar en met de ondergrond te binden: de bindmiddelen. Oude meesters beschikten al over veel kleurstoffen of beter gezegd: pigmenten (zie ill), die ze uit organische en anorganische 'stoffen' haalden. (Tegenwoordig onderscheidt men totaal 40.000 pigmenten). De pigmenten van oude meesters dienen natuurlijk zeer goed onderzocht te worden wil je een schilderij verantwoord kunnen restaureren. Door onderzoek gestart in het begin van onze eeuw, weten we er al veel van en de meeste kunnen we dan ook al op laboratoria maken. Met de bindmiddelen is het helaas nog niet zo ver. De oude meesters gebruikten daarvoor zowel eiwitten als plantaardige gom, en olie als harsen afkomstig van planten en dieren. Vooral het gebruik van eidooier was in zwang voor het maken van temperaverf.

Je had het eerder over vervalsen, heb je wel eens aan een vervalsing gewerkt?

Ik denk van niet, maar ik gaf [redacted] aan dat je door onderzoek van o.a. het craquelé een heel eind komt en waar bovendien met allerlei moderne wetenschappelijke apparatuur gewerkt wordt, zijn vergissingen uitgesloten.

Hoe zit het dan met die valse Rembrandt's?

Ja, dat heeft niet zo zeer te maken met het feit of een schilderij oud is of niet. De moeilijkheid is ook niet aan te tonen of een schilderij uit een bepaalde tijd is, maar wel of het van Rembrandt of van een leerling of navolger is.
Vroeger ging je bij een meesterschilder in de leer, waardoor je na allerlei klusjes, als 'pigmenten wrijven,' e.d. zijn manier van werken leerde kennen. Bij de beoordeling van een schilderij komt dan ook niet alleen de technische kant kijken. Bij gebruik van dezelfde materialen en technieken wordt het bijvoorbeeld een stuk moeilijker. Je zult dus ook heel goed moeten kijken naar hoe een schilder iets uitbeeldt, de manier waarop, de stijl. Soms vind je ook nog wel informatie in archieven!

Heb je wel eens aan een Rembrandt gewerkt?

Ik heb twee keer van mijn leven een Rembrandt gerestaureerd, en natuurlijk niet dezelfde (Haha). Ik was zeer vereerd, maar de restauratie gaf geen grote problemen gelukkig. [redacted] heb verder veel aan andere bekende meesters gewerkt als Albert Cuyp en Van Ostade en nog een aantal van die 'dwarsstraten'!

Waar houdt restaureren op?

Tja, op een gegeven moment heeft het eigenlijk geen zin meer! Maar bepaalde overwegingen kunnen er dan toch toe leiden dat je toch weer probeert het schilderij voor het oog acceptabel te maken. Voor deskundigen blijken restauraties na kortere of langere tijd toch weer vaak herkenbaar. Hoe dat bijvoorbeeld met Barnett Newman's colorfield painting gaat aflopen? Ik zou het heel knap vinden als ze dat perfect voor elkaar kregen. Essentieel bij dat schilderij zijn de gladde vlakken, als die ook maar het geringste reliëf vertonen, krijgt het schilderij een heel andere werking. Maar goed, het is belangrijk als erfgoed en daarom werkt men er waarschijnlijk toch aan. Natuurlijk is het ook ondenkbaar dat je aan een schilderij als 'De Nachtwacht' niets doet!

Is het vaak ook een financiële kwestie; restaureren of niet?

Algemeen vallen de kosten wel mee, maar als er een uitgebreid wetenschappelijk onderzoek nodig is, is dat voor een particulier niet of nauwelijks te betalen.

Heb je wel eens een falikante misser en is je werk riskant?

Wat het eerste betreft hoop ik toch van niet hè? En wat het laatste betreft: als je goed oplet hoeft er echt niets te gebeuren, maar je moet natuurlijk niet met een fles alcohol en een oud schilderij in de buurt ruzie met je vriendin gaan zitten maken.......

Robert bedankt, wanneer kan 'Arendsoog' terug naar zijn blanke squaw?

Dit was de eerste aflevering in de serie 'Uitzonderlijke Beroepen en meteen al een zeer ernstige, kun je zeggen, mocht ook jij een idee hebben voor deze rubriek, dan kun je die aan de redaktie insturen.

Martin Wassington

Pigmenten.

Foto's: W. Meylink
Schilderijen Restaureren, door Gilberte Emile-Mâle
Uitgegeven door Strengholt's Boeken - Naarden (1977).
Het Schilderij, Knut Nicolaus,
Uitgegeven door Cantecleer B.V. De Bilt. (1981)

Stripnieuwtjes

THE SHOW MUST GO ON

Aan het begin van dit alweer achtentwintigste album van de Blauwbloezen van de oudgedienden Lambil (tekeningen) en Cauvin (tekst) is het met het moreel van het garnizoen van de Noordelijken maar bitter slecht gesteld. De Zuidelijken laten al zeer lange tijd op zich wachten en de ledigheid en lamlendigheid brengen steeds meer soldaten met heimwee aan het piekeren. Resultaat is een fikse toename van het aantal zelfmoorden, een groot aantal desertiegevallen en als nieuwe oplossing het 'bedrijfsongeval'. Steeds meer soldaten schieten bij het schoonmaken van hun schietmaterieel in de eigen voet, waardoor ze hun eventuele plichten aan het front zullen kunnen 'ontlopen'. Kortom de Blauwbloezen vormen weer eens een ongeregeld zooitje.
De oplossing van alle problemen wordt gezocht in een straffere aanpak van de desertie. Deserteurs zullen worden gefusilleerd! De enige veroordeelden (w.o. korporaal Blutch) die de dood kunnen ontlopen, zullen zij zijn die als artiest of musicus voor de troepen willen en kunnen optreden. Sergeant Chesterfield wordt erop uitgestuurd om 'de artiesten' op te sporen... en allen blijken artiest!!!
Het inderhaast in elkaar gezette koor 'De Zangers van het blauwe Leger' faalt echter faliekant, evenals een wanhopige poging om El Cid van Corneille op te voeren. Wanneer het duo Blutch-Chesterfield echter bij toeval op een 'gay'-balletdanser (wat een onaardig cliché) stuiten en met hem voor de Zuidelijken moeten optreden worden ze gelukkig door de Noordelijken net op tijd ontzet...
De Blauwbloezen zijn een kostelijke, koddige, satirische strip die pretentieloos de draak steekt met het leger en de mens die daarvan deel uitmaakt. Helaas is daar echter vaak héél véél tekst voor nodig. De vele ballons zijn tot aan de nok gevuld met tekst en dat maakt de toch al drukke strip nog eens extra onoverzichtelijk (pg. 38/40).
De Blauwbloezen nr. 28 'The Show must go on' is een uitgave van Dupuis en is verkrijgbaar voor f. 7,50.

JEREMIAH 13, STRIKE!

Het uitkomen van een nieuwe album van Hermann geeft me hetzelfde gevoel, dat ik krijg als er een nieuwe Prince of Michael Jackson LP is verschenen. Een beetje opgewonden leg ik de plaat (CD-whatever) op de draaitafel en het grote genieten begint. Bij sommige stripalbums heb ik dat dus ook en vooral bij die van Hermann (Hermann Huppen): even opgewonden het tekenwerk doorbladeren en dan lezen! Een man die zo weergaloos kan tekenen als Hermann heeft altijd wel een verrassing in petto. Hermann debuteerde met 'Ware Verhalen' in ons lijfblad, tekende vervolgens de reeksen Jugurtha, 'Bernard Prince' en Comanche, waarna hij besloot zowel het tekenwerk als de scenario's voor zijn rekening te nemen in de reeks van zijn nieuwe stripheld 'Jeremiah'. Het heeft enige tijd geduurd, waarin Hermann ervaren moet hebben dat het schrijven van strips toch wel een heel apart vak is, voordat hij ook dat deel van het metier 'in zijn vingers' had. Na een aantal albums werd de strip, die er uiterlijk al voortreffelijk uitzag, ook inhoudelijk de moeite waard. De Jeremiah-reeks, die nu zo'n tien jaar bestaat, laat dan ook een duidelijke progressie zien. Na twaalf Jeremiah verhalen voor uitgeverij Novedi te hebben gemaakt is Hermann met zijn held naar Robbedoes (Dupuis) overgestapt en daar is nu een eerste album van Jeremiah verschenen.
In een verwoest Amerika treffen we na 'de grote Schoonmaak', (een mytische Golf), overlevenden aan die een nieuwe, vreemde samenleving aan het opbouwen zijn. Erg vrolijk ziet het er voorlopig nog niet uit!
Wel treffen we er Jeremiah en Kurdy Malloy aan in een groot

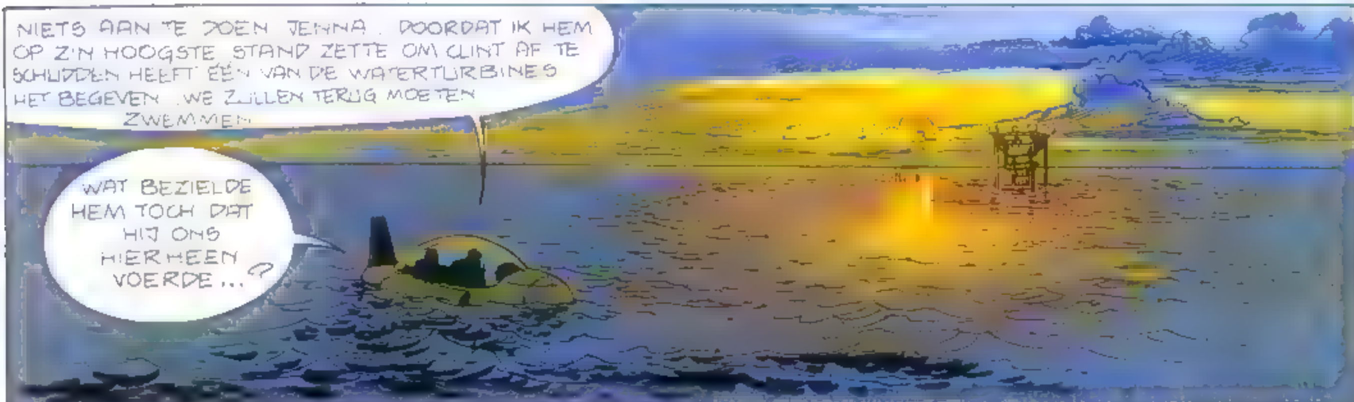

Bowling Centrum. Jeremiah verdient er, de sterren van de hemel spelend, een fortuin aan weddenschappen. Hij krijgt echter al spoedig met echte professionals te maken, daarmee ook met het grote geld en de daar aan verbonden misdaad. Te midden van de criminaliteit en teloorgang van de zeden probeert een dominee de bevolking van dit Sodom en Gommorra nog te redden, maar de trek naar een sekteachtige beweging (Bhagwan?) is te sterk. Als hij zijn vermoedens over verbindingen tussen misdaad en sekte bevestigd ziet in heuse kontrakten, is hij verloren...
Jeremiah bowlt echter stug en suksesrijk door, tot zijn professionele tegenstander op een merkwaardige manier wordt uitgeschakeld..., hoewel een welkome bijkomstigheid (hij stond op verlies) gaat dat hem te ver...
Tijdens de speurtocht naar een verdwenen vriendin treedt hij de sekte binnen waarin het meisje na 'een blijk van barmhartigheid ontvangen te hebben' van de sektegod, (waarvan de betekenis snel duidelijk is), is opgenomen. Omdat sekteleden al snel gehersenspoeld worden is haast geboden, en een snelle bevrijding volgt.
Als echter niet veel later Jeremiah en Kurdy zich met de dood van de bowling-eigenaar gecompromitteerd zien, worden ze tot hun eigen verbazing door de sektegod gered. Hij heeft echter een zeer onaangename verrassing voor het tweetal in petto...
Jeremiah 13 Strike is een uitgave van Dupuis en kost f. 7,50.

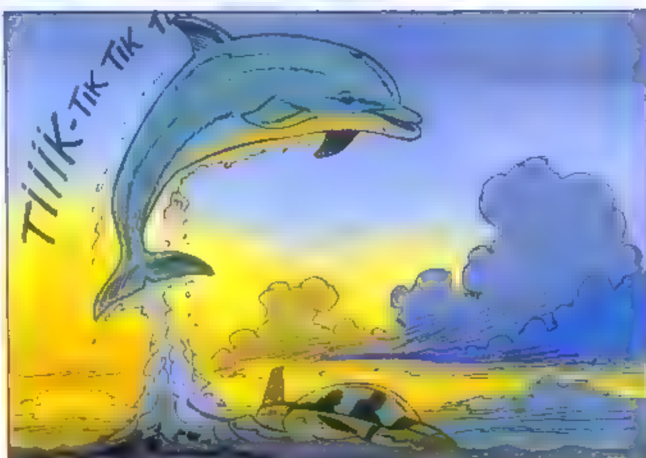
MARIA en GIEL

SAMENVATTING: Clint wordt gevaarlijk: hij doodde Malcolm en nu valt hij de filter van de toren aan... Ondertussen loopt de toestand tussen Maria, Mickey en de twee dronkaards uit de hand...

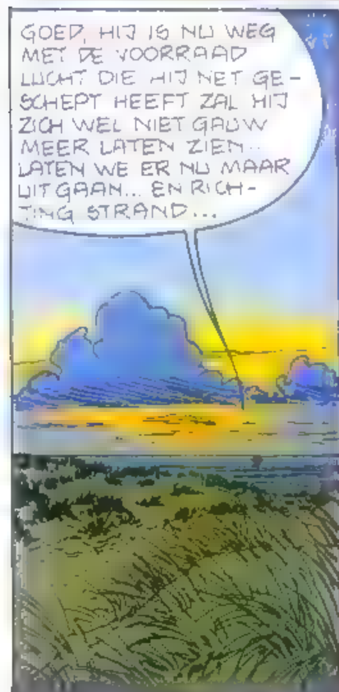

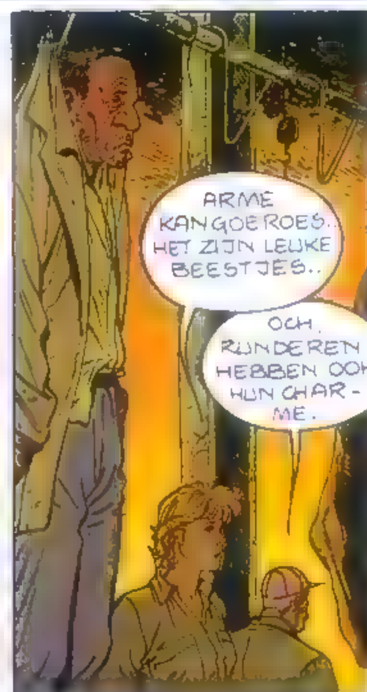

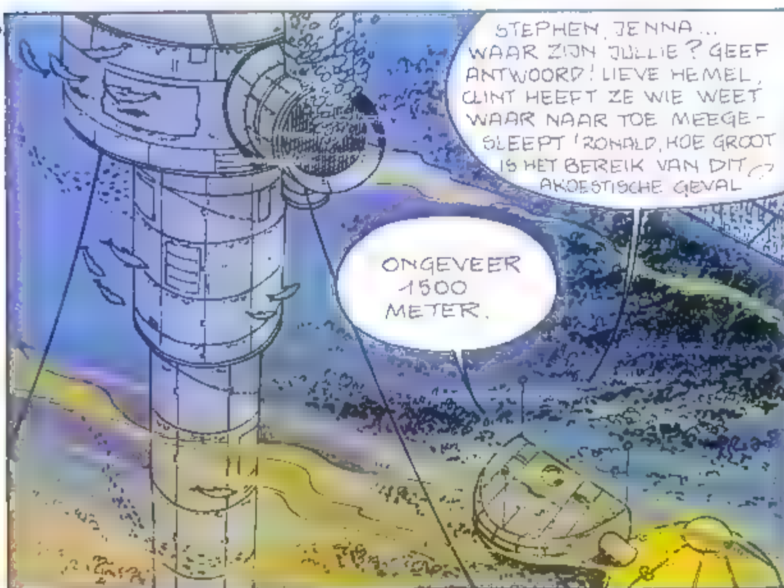

SLA OM

MARIA en GIEL

MAGDA
CHRISTIAN LAMQUET

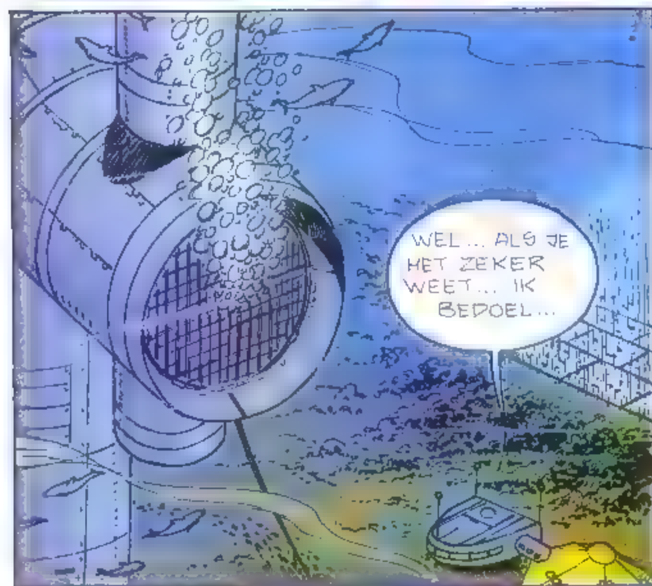

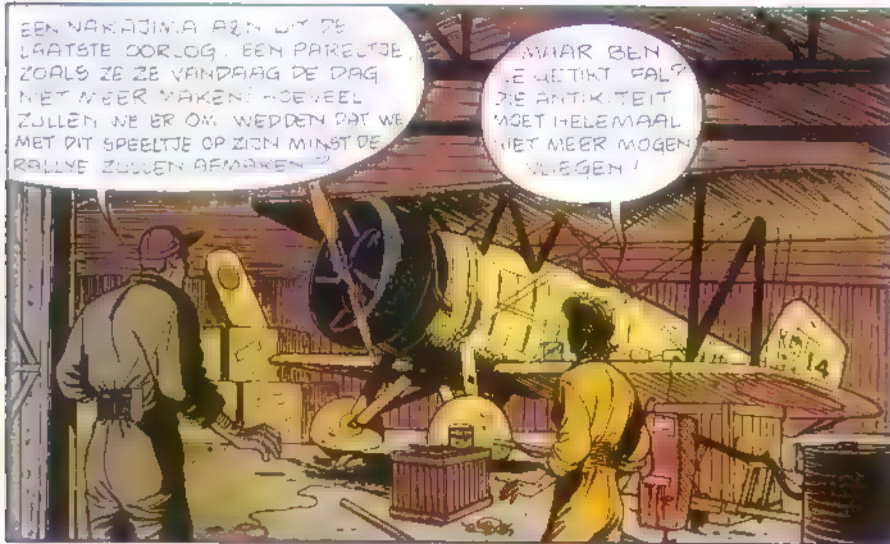

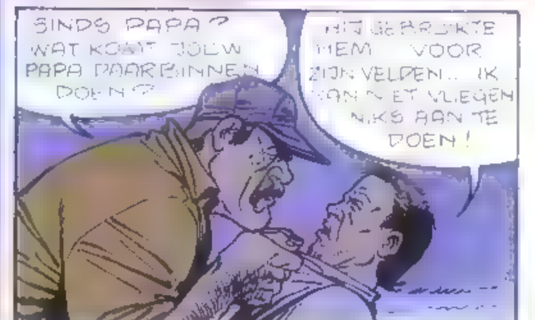

EEN NAKAJIMA A2N UIT DE LAATSTE OORLOG. EEN PARELTJE ZOALS ZE ZE VANDAAG DE DAG NIET MEER MAKEN! HOEVEEL ZULLEN WE ER OM WEDDEN DAT WE MET DIT SPEELTJE OP ZIJN MINST DE RALLYE ZULLEN AFMAKEN?
MAAR BEN JE GETIKT PAL? DIE ANTIKITEIT MOET HELEMAAL NIET MEER MOGEN VLIEGEN!

FOUT BABY, FOUT! HET IS NOG NIET ZO LANG GELEDEN, DAT DAT SCHATJE DAAR GEKOESTERD WERD. EN STOF HEEFT NOG NOOIT VERHINDERD DAT EEN KIST OPSTEEG. HELEMAAL NIET MET ZO'N VERZORGD MOLENTJE...
MICKEY, KOM EVEN TERUG OP AARDE. ZELFS AL ZOU DAT DING VLIEGEN, HET IS NIET VAN JOU...

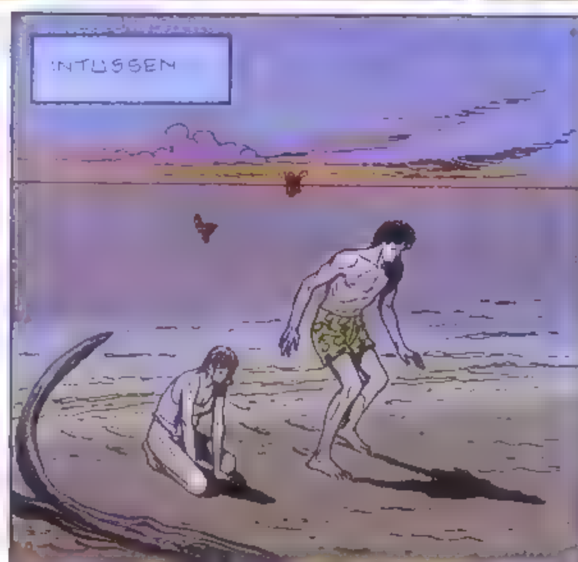

NIET VAN MIJ! DENK JE NU HEUS DAT IK ME SCHAAM VOOR DIE TWEE KNOEIERS. ZIJ GENEERDEN ZICH NIET MIJN KIST OM ZEEP TE HELPEN!
OKE MICKEY OKE...

DIE KIST DAAR IN DE HANGAR... HOELANG HEEFT DIE NIET GEVLOGEN?
HE?.. KIST? EH... SINDS PAPA...

SINDS PAPA? WAT KOMT JOUW PAPA DAARBINNEN DOEN?
HIJ GEBRUIKTE HEM VOOR ZIJN VELDEN... IK HAD NIET VLIEGEN NIKS AAN TE DOEN!

...EN IS-IE ALLANG DOOD, JOUW DADDY?
DR. DRIE JAAR... DEZE WINTER

INTUSSEN

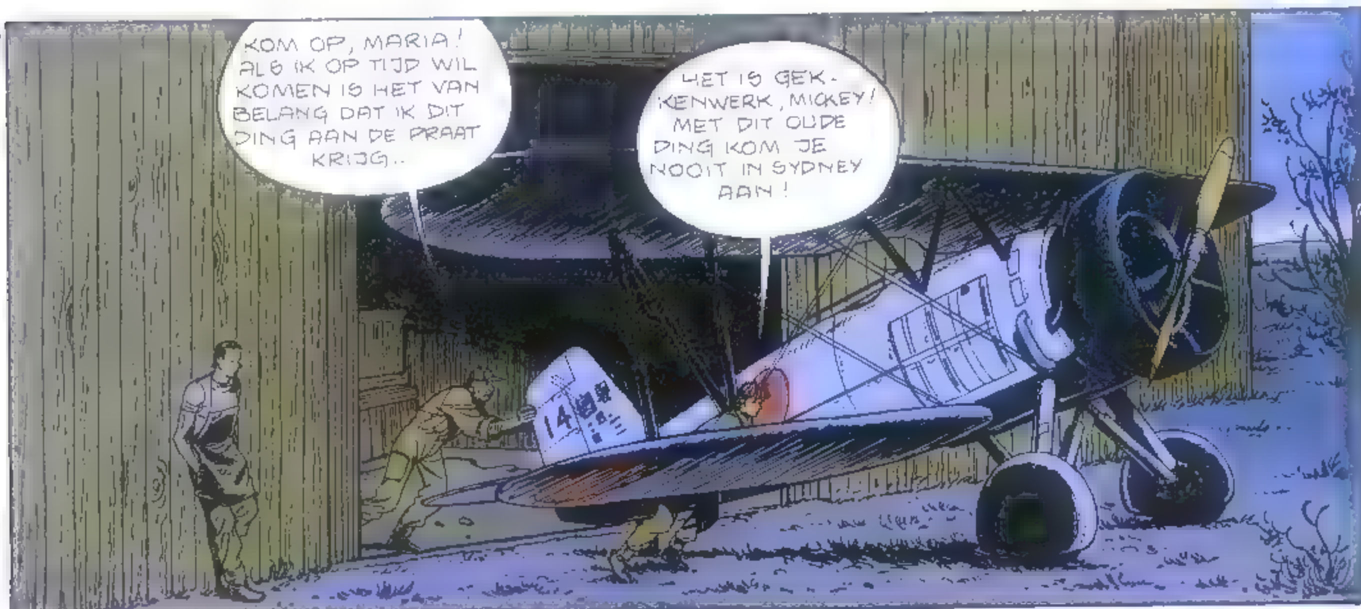

RONALD IS NU HELEMAAL ALLEEN MET GIEL. ALS HIJ NOU ZIJN VERSTAND MAAR NIET VERLIEST...

SLA OM

MARIA en GIEL

WAAR WIL JE OM WEDDEN? DE REPARATIEKOSTEN VAN MIJN KOEKOEKSKLOK? IK WAARSCHUW JE DAT JE ENIGE MAANDEN JE SALARIS ALS VERSLAGGEEFSTER ZULT MOETEN INLEVEREN...

HÉ, JIJ! GA JE COLLEGA EENS HALEN!

BEGREPEN IK BEN AL STIL!

VERTEL ME NOU NIET DAT JE DENKT DAT DIE TWEE ENGERDS JE EEN HANDJE ZULLEN HELPEN...

DE SLEUTELS VAN DE VRACHTWAGEN ZITTEN IN MIJN ZAK EN DE TWEE JACHTGEWEREN LIGGEN NU IN DE COCKPIT VAN DE KIST.

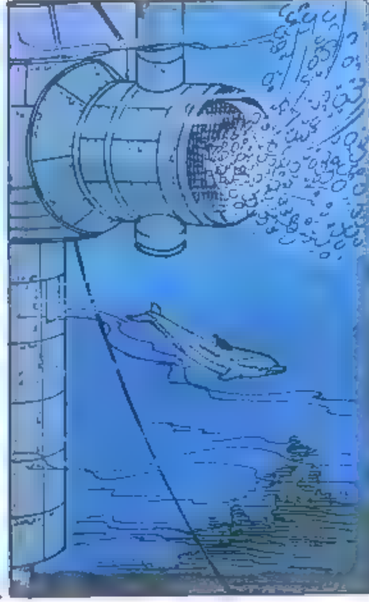
GA MIJN VLUCHTPLANNEN MAAR EENS HALEN UIT WAT ER VAN MIJN VOLBLOED OVER IS. EN VERGEET NIET ALLE PAPERASSEN DIE IK STRAKS NODIG HEB ALS WE IN SYDNEY AANKOMEN..

DAT WIL ZEGGEN ALS IE HET HAALT!

wordt vervolgd

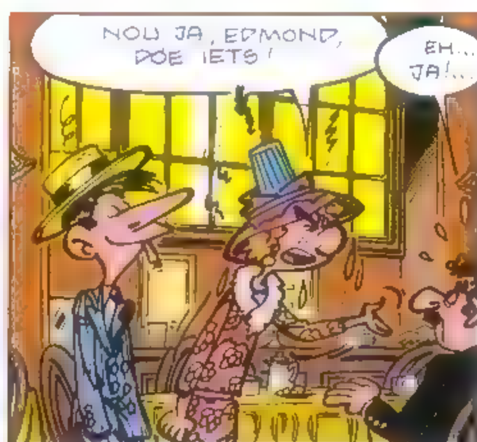

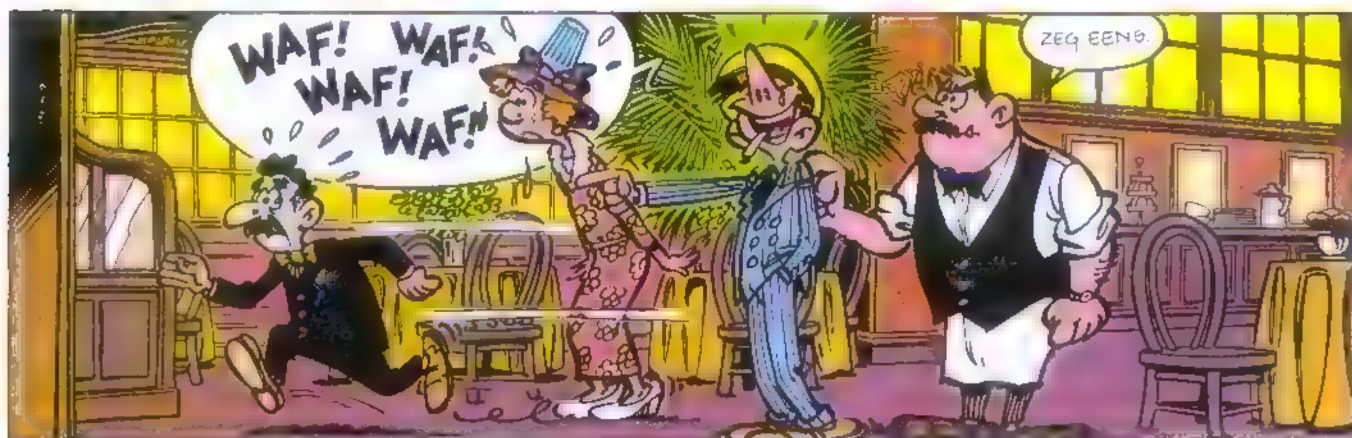
TON en TINNEKE

SAMENVATTING: In een café vertelt [illegible]. Ton over de nachtelijke gebeurtenissen tot [illegible] plots een artikel over het meisje in de krant ontdekt... Nu staat het vast, hij zal naar Afrika vertrekken!

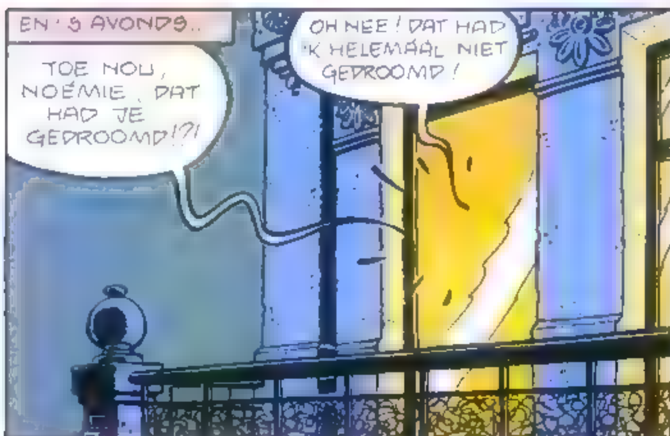

24.

SLA OM

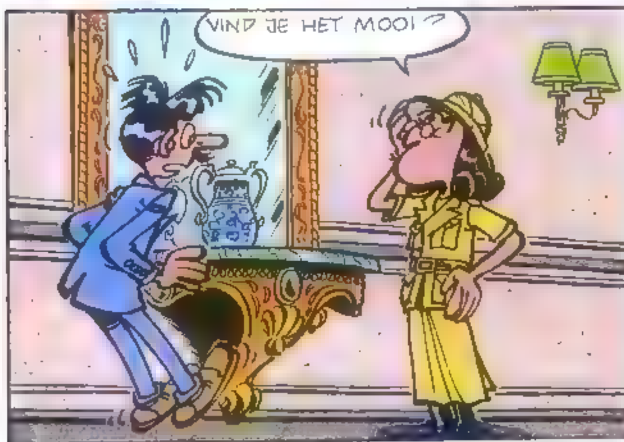

TON en TINNEKE

WALLI
BOM

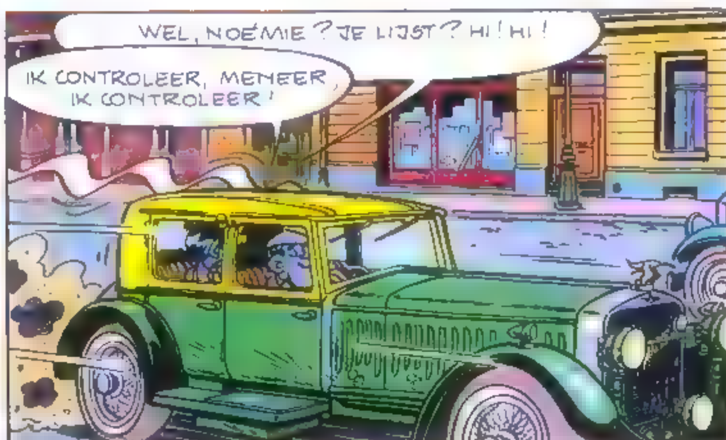

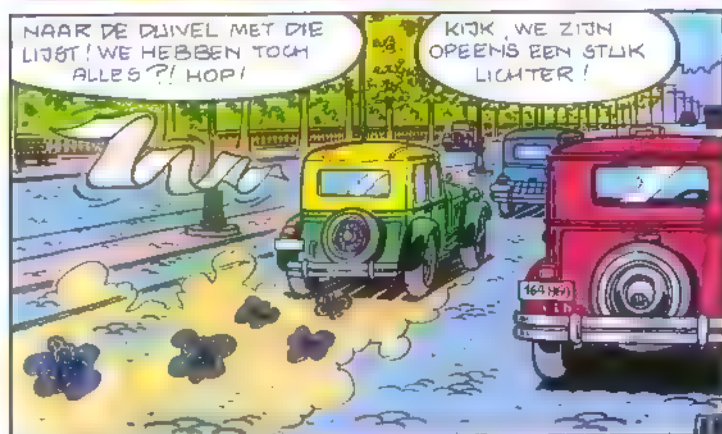
25

26.

MOOI KISTJE, HÈ? JAMMER DAT ER GEEN BAR AAN BOORD IS!

wordt vervolgd

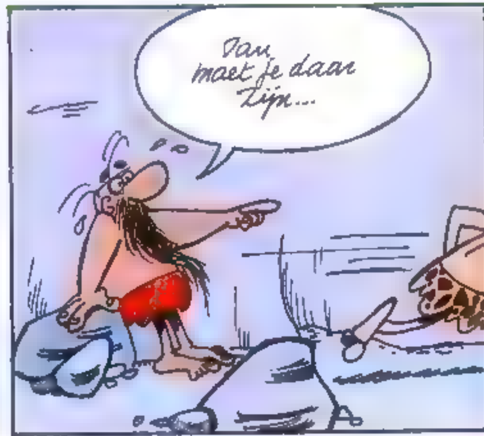

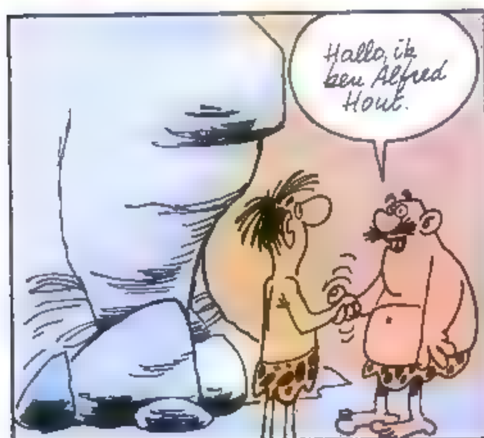
in den beginne...

BARA

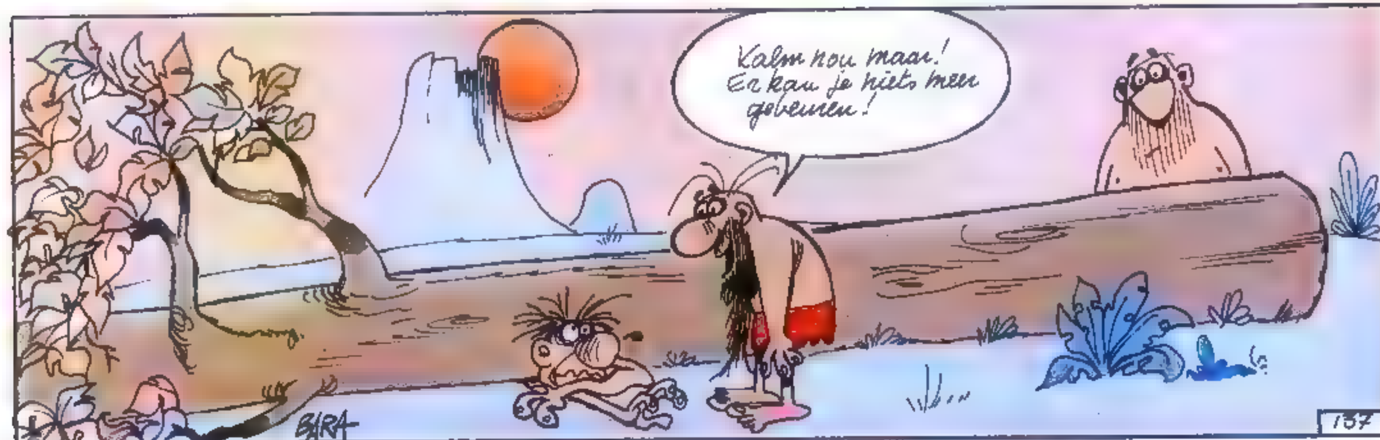

IVOR

SAMENVATTING: Tijdens een gevecht tegen de Vikings, wordt Ivor erg gekwetst. Zijn vrienden besluiten hem bij een kluizenaar te brengen, maar de oude man is dood en zijn leerling Tamir, zal hem helpen. Ivor brengt er de winter door, maar de verveling steekt zijn kop op...

HET VOORJAAR KONDIGT ZICH AAN, TAMIR!

ZORAN87

9

SLA OM

IVOR

ZORAN

BEN JE BLIJ NAAR JE KAMERADEN TE KUNNEN TERUGKEREN, VRIEND ?
JA, VRIEND GENEZER. IEDER MOET ZIJN EIGEN WEG VOLGEN. MAAR...

...IK MOET ERKENNEN DAT IK VEEL NUTTIGE DINGEN VAN JE GELEERD HEB, DEZE WINTER. IK DANK JE... MAAR VOOR WE UIT ELKAAR GAAN WIL IK JE GRAAG EEN LAATSTE VRAAG STELLEN.
GA JE GANG.

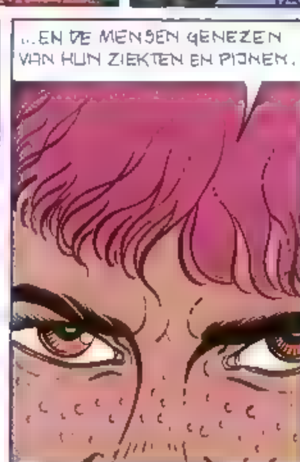
WAAROM HEB JE HET VAK VAN GENEZER GEKOZEN ?
WEET JE, IVOR, VOLGENS MIJ ZIJN ER MAAR TWEE NUTTIGE BEZIGHEDEN VOOR DE MENS...
O JA, DAT WEET IK!

DRINKEN EN ETEN! HA, HA, HA!
DE AARDE BEBOUWEN, ZODAT ZE ONS HAAR VRUCHTEN GEEFT...

EN MOOIE MEISJES HET HOF MAKEN, OM DEZELFDE REDEN, HAHAHA!
HAH, HA, HA!

...EN DE MENSEN GENEZEN VAN HUN ZIEKTEN EN PIJNEN.

MAAR... JE MEENT HET.
JA.

GELOOF JE ECHT DAT ER ONDER DE ANDERE BEZIGHEDEN NIET ÉÉN IS DIE VERDIENSTELIJK IS ?
MISSCHIEN HET MOOIE BEROEP VAN MUZIKANT.

ZEG TAMIR, DENK NOU EENS NA. DE BOER, DE GENEZER EN DE MUZIKANT? MOOI HOOR, MAAR WAT DACHT JE BIJVOORBEELD VAN HET BELANG VAN EEN KONING ?

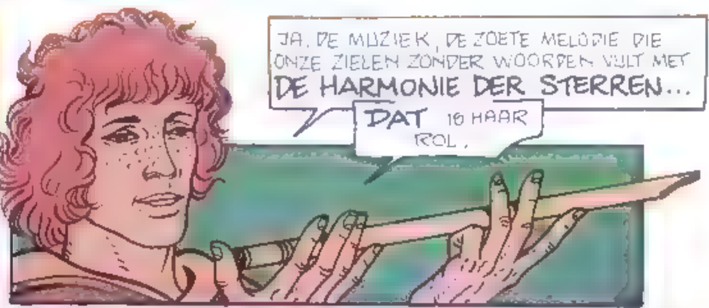

NATUURLIJK HEBBEN DE MENSEN GROTE LEIDERS NODIG, OPVOEDERS, PROFETEN... WANT ZE LEVEN IN DUISTERNIS EN KUNNEN DE EENVOUDIGE WAARHEID NIET ZIEN...
WELKE WAARHEID?

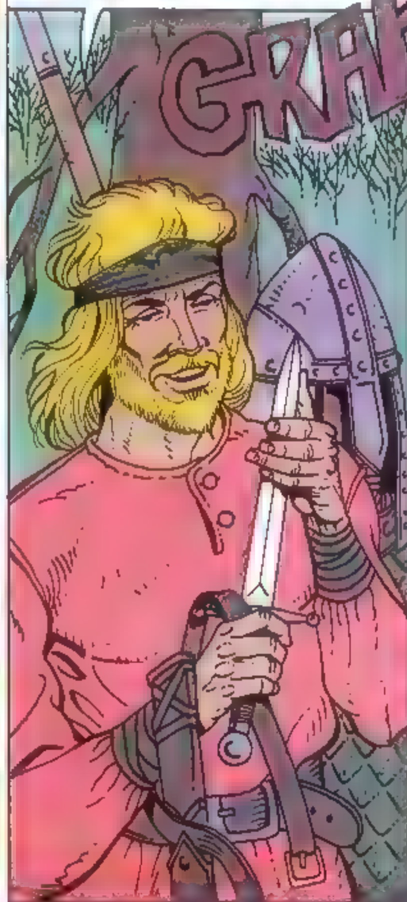
DE WAARHEID VAN DE DIEREN, DE PLANTEN, DE VOGELS... LEVEN IN HARMONIE MET DE NATUUR. WE ZOUDEN GEEN KONINGEN, SOLDATEN OF KOOPLIEDEN NODIG HEBBEN ALS WE EENVOUDIG LEEFDEN, DE AARDE BEBOUWDEN EN SLECHTS ÉÉN WETENSCHAP BEOEFENDEN. DE GENEESKUNST!
ALLEEN DE GENEESKUNST?
ZORAN 87.
10.

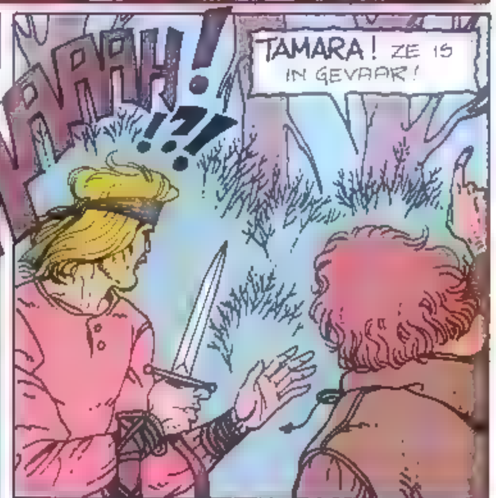

JA, OM HET LIJDEN TE KUNNEN VERLICHTEN EN HET VERBLIJF VAN ONZE MINDER FORTUINLIJKE BROEDERS EN ZUSTERS OP DEZE AARDE TE VERLENGEN.
EN WAT IS DE ROL VAN DE MUZIEK IN DAT TRANENRIJKE DAL VAN JOU ?

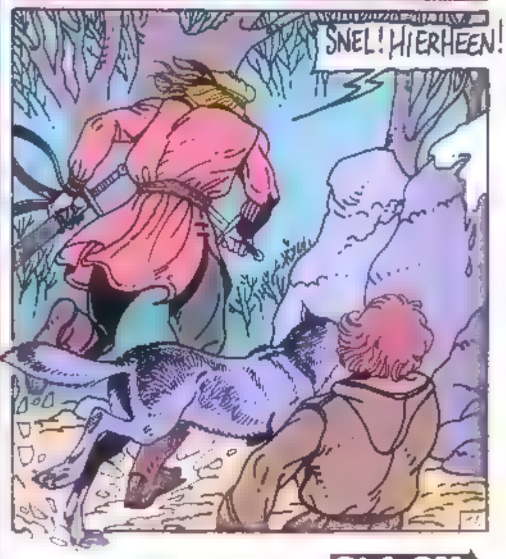

JA, DE MUZIEK, DE ZOETE MELODIE DIE ONZE ZIELEN ZONDER WOORDEN VULT MET DE HARMONIE DER STERREN...
DAT IS HAAR ROL.

GOED, STEL DAT ALLE MENSEN WERDEN...
... ZOALS JOUW BOEREN, MUZIKANTEN EN VREEDZAME GENEZERS.. WAT ZOUDEN ZE DAN DOEN TEGEN DE WILDE DIEREN ? HOE MOETEN ZE ZICH VERDEDIGEN ?

MET DE LIEFDE . MIJN VRIEND IVOR, DEZELFDE LIEFDE DIE JIJ DEZE WINTER HEBT GEDEELD MET TAMARA EN KRYM DE WOLF...
ROOOOO...
ZORAN 87

JIJ PRAAT MAAR, BESTE JONGEN, MAAR GELUKKIG VOOR EEN HUURLING ALS IK ZIJN DE MENSEN LELIJK EN BOOSAARDIG EN ZULLEN ZE DAT NOG WEL EEN TIJDJE BLIJVEN.
GRAAAAAH!

!?!
TAMARA ! ZE IS IN GEVAAR !

SNEL! HIERHEEN!

SLA OM

IVOR

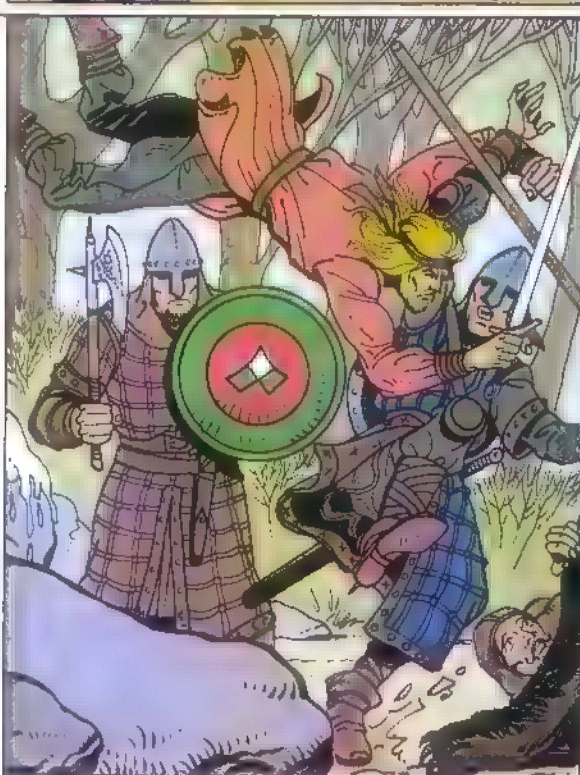
"ALS EEN VALK",
MIJN 4e ALBUM
IS PAS VERSCHENEN
BIJ DE LOMB. UITGAVEN

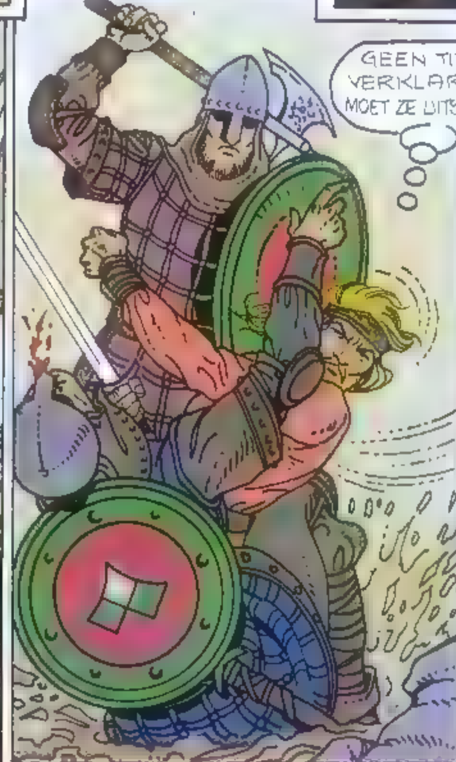

wordt vervolgd

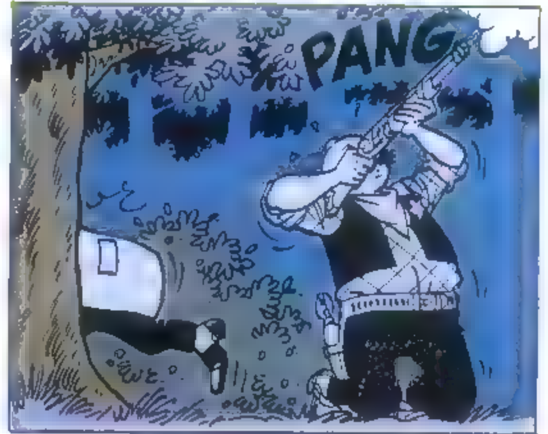

CHICK BILL

SAMENVATTING: Chick Bill ontdekt dat Kid het geweer is vergeten! De sheriff probeert Kid in te halen. Maar Donald heeft andere plannen en slaat hem neer... Hoe komt ie nu te weten welk het explosieve geweer is?

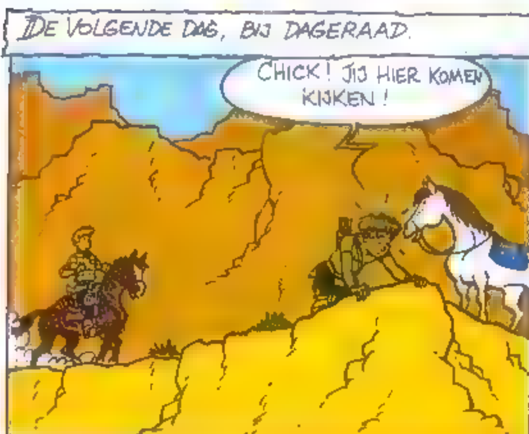

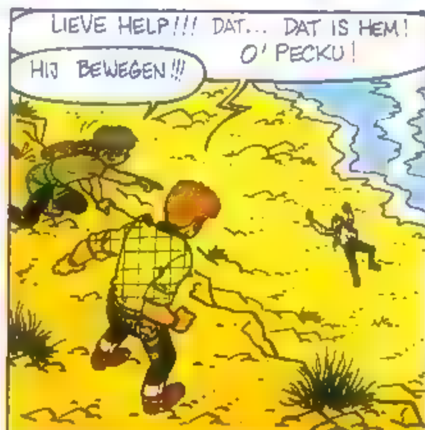

SLA OM

CHICK BILL

TIBET

M'N PAARD, SNEL! IK MOET ABSOLUUT EERDER DAN KID IN PHOENIX ZIJN!

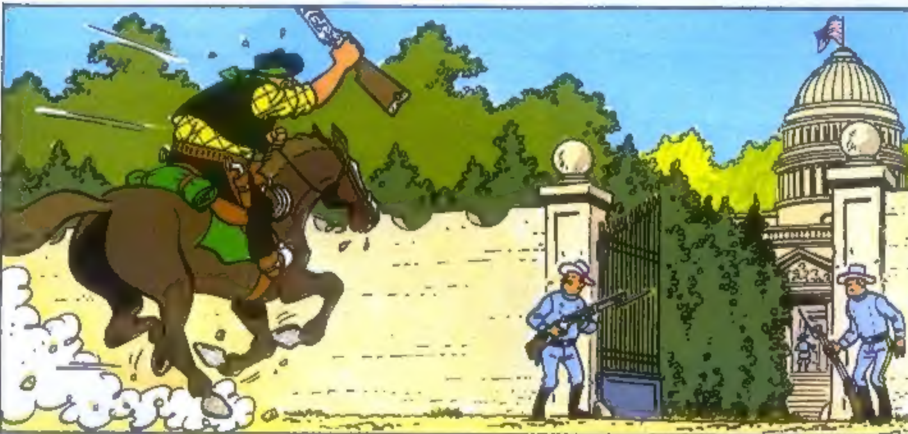

RAAR, DIE STOMME ASSISTENT VAN ME WEET VAN DE SIMPELSTE DINGEN EEN PROBLEEM TE MAKEN!

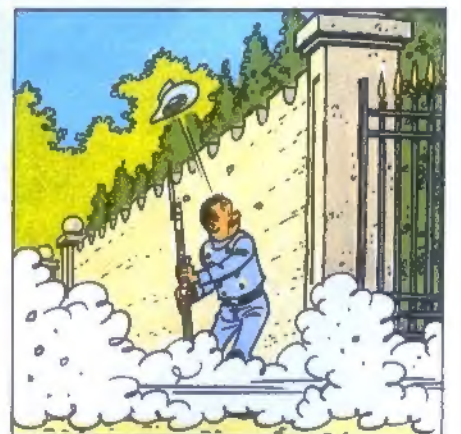

EN, DOKTER?
HIJ HEEFT NIETS, GEEN SCHRAMMETJE! HIJ ZAL ZIJN HOOFD GESTOTEN HEBBEN TOEN HIJ VAN DE ROTS VIEL...

WAT MOEST HIJ EIGENLIJK IN DIE WOESTIJN DIE WEMELT VAN RATELSLANGEN EN SCHORPIOENEN!?...

NEE! NIET DE SCHORPIOENEN!! NIET DE SCHORPIOENEN!

DENKT U DAT HIJ OOIT ZIJN VERSTAND ZAL TERUGVINDEN?
WIE WEET?

EEN GEK!!! OPGEPAST!!!
PANG PANG

35

HOU 'M TEGEN!!!

SLA OM

CHICK BILL

EEN PERMANENTE SCHATERLACH MET KID ORDINN IN "KID-DE-REVOLVERHELD" (N°55 BIJ DE LOMBARD UITGAVEN)

wordt vervolgd

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:

De Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11 1070
Brussel telefoon: 02/5225600
Uitgever: Lucien Lottefier,
Theodore Rooseveltstraat 46
1040 Brussel
Hoofd-redaktie Nederlandse
Editie: Rob Harren
Fotogravure: De Schutter N.V.
Druk: De Bièvre N.V.
Brasschaat

Abonnementsopgave voor België:
Per half jaar (26 nrs.) 885 Bfrs.
Lombard Uitgaven -
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Advertenties voor België: de
Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt tel. 02/5225600

Abonnementsopgave/ klachten voor Nederland
P.V.O.-abonnementen service
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-2940 toestel 411
Abonnementsprijs: 6 maanden: f 65,-
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkel rond KUIFJE
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven
ADVERTENTIES NEDERLAND:
Special Media b.v.
Postbus 3300
1001 CA Amsterdam
Telefoon: 020-222 366

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven
Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede
Telefoon:
023-290190/290192/280712
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

EEN KNIPOOGJE
van ernst

